

Mnoga zdanja uskoro dobijaju novo ruho

Već narednog meseca vrata će otvoriti Sahat kut kula na Beogradskoj tvrđavi, a pri kraju je i obnova rođne kuće Stepe Stepanovića. A do kraja godine Beograđani će ponovo moći da se dive i spolja i iznutra nekim zaboravljenim kulturnim dobrima poput Geozavoda, Pozorišta „Duško Radović“ ili Spiritine kuće u Zemunu.

strana **B14**

Dobitnici najvišeg gradskog priznanja: Ponos i motivacija

Mnogi Beograđani, poznati i oni manje poznati, na svoj način su doprineli prestonici i postarali se da se glas o njoj jo nadaleko čuje. Nagrada građana Beograda dodeljuje se za izuzetne rezultate u različitim oblastima, a mi smo pitali neke od dosadašnjih laureata šta im znači nagrada i kako vide svoj grad.

strana **B6**

BESPLATAN DODATAK

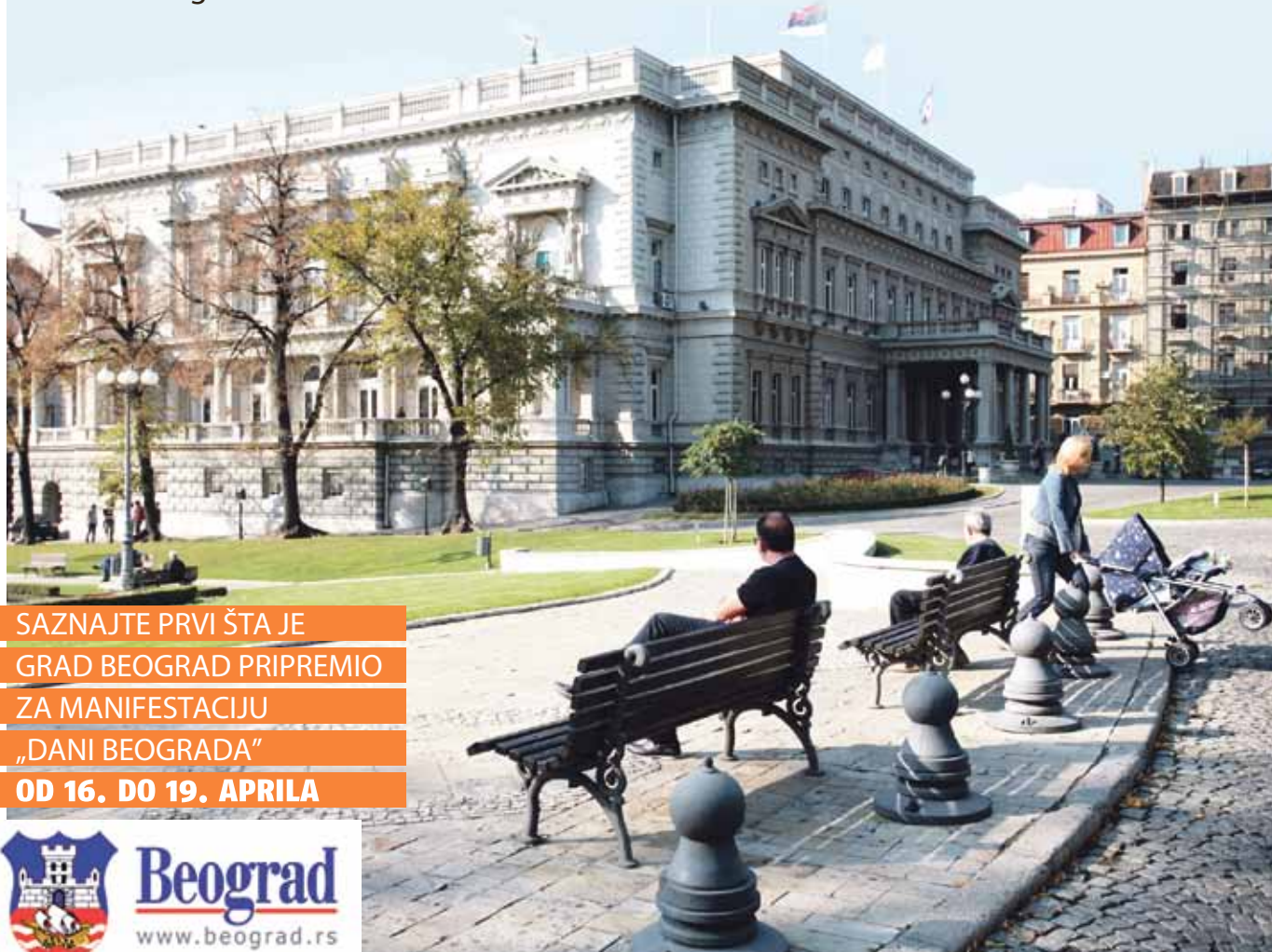
Ponedjeljak, 31. mart 2014.

www.24sata.rs

Dani Beograda: Stari dvor otvara vrata građanima

BEOGRAD U 2014. zgrada u kojoj se nalazi Skupština grada slavi 130. rođendan. Tim povodom, na raspolaganju će vam biti kostimirani glumci i stručni vodiči

strana **B8**

SAZNAJTE PRVI ŠTA JE
GRAD BEOGRAD PRIPREMIO
ZA MANIFESTACIJU
„DANI BEOGRADA“
OD 16. DO 19. APRILA

Foto E. Čončić

Raznovrstan i bogat program

Sekretar za kulturu Vladan Vukosavljević u razgovoru za „24 sata“ otkriva kako su koncipirali program „Dana Beograda“ i koji su prioriteti u gradskoj kulturi 2014. Pročitajte i zašto upoređuje Beograd sa legendarnim glumcem Hemfrijem Bogartom.

strana **B2**

Gradska uprava želi da sasluša vaše predloge i probleme

Predstavnici Privremenog organa prepoznali su potrebu građana da ih neko sasluša i reši probleme, te su prethodnih meseci i lično primali Beograđane.

strana **B12**

Foto V. Lalić

Svako ko dođe u BG mora da obiđe...

Naš grad čuva mnoštvo kulturno-istorijskih spomenika, fantastičnih pogleda, uzbudljivih priča, ali postoje mesta koja bi morala da se nađu u svim preporukama.

strana **B10**

Zašto slavimo baš od 16. do 19. aprila

Datum 16. april simbolično je uzet za početak manifestacije "Dani Beograda", jer je savremeno ime grada prvi put u pisanom dokumentu pomenuto kod Slovena, 16. aprila 878. godine, a zatvaranje 19. aprila vezuje se za 1867. godinu, kada je prestala skoro troipovekovna vladavina Turaka nad Beogradom.

DATUMI - Skupština grada je sa razlogom odabrala ove datume kao noseće za manifestaciju, jer su oni vrlo važni za našu istoriju - kaže istoričar Slobodan Mandić, načelnik Odeljenja za obra-

du i korišćenje arhivske građe Istorijskog arhiva Beograda. Prvi datum vezan je za ime grada. Slovensko ime grada koje znači "beli grad", prvi put se pominje tek 878. godine u pismu pape Jovana VIII. U poslanici sačuvanoj u vatikanskom arhivu koju je papa poslao bugarskom knezu Borisu, piše da se otac Sergije, zbog poroćnog života, opoziva s dužnosti beogradskog episkopa - episkopatus Bellogradensis. Od tada se naziv Singidunum, koji je osmislilo keltsko pleme Skordisci u četvrtom veku p.n.e., zauvek briše. Istorija beleži da su ga nadalje belim gradom nazivali svi narodi koji su dolazili u vezu sa njim (Gepidi, Sarmati, Istočni Goti,

Sloveni, Avari, Franci, Bugari, Mađari, Turci, Austrijanci, Nemci), ali svaki na svom jeziku. Darul džihad je jedan od turskih naziva za Beograd, pod čijom je vlašću bio od 1521. do 19. aprila 1867. godine. Tog datuma je na Kalemegdanu izvršena svečana, simbolična predaja ključeva. Pre toga je knez Mihailo primio ferman turskog sultana Abdula Azisa Prvog u Carigradu, 30. marta 1867. godine, kojim su knezu i srpskom narodu gradovi predati na čuvanje i upravljanje. Iako su Srbiji ostale vazalne obaveze plaćanja danka, predaja ključeva označava važan korak ka dobijanju potpune samostalnosti. Na Beogradskoj tvrđavi pored turske bila je istaknuta i srpska zastava, a turskog stražara zamenio je srpski. Poslednji član turske posade napustio je Beograd 24. aprila, a devet godina kasnije, 1876, sa Tvrđave je skinut i poslednji simbol nekadašnje okupacije - turska zastava. M. Maksimović

Kuća ratova i kuća slobode

SIMBOLIKA Breg borbe i slave, Breg za razmišljanje, Kuća ratova, Misir Rumelije, Kuća slobode, Vrata Istoka - kapija Zapada - neki su od simboličnih imena kojim su nazivali današnji Beograd. Britanska enciklopedija svetskih gradova beleži srpsku prestonicu kao grad sa najviše promenjenih imena, čak 30.

INTERVJU 24 SATA: VLADAN VUKOSAVLJEVIĆ, Beograd je

Sekretar za kulturu Vladan Vukosavljević u razgovoru za "24 sata" otkriva koji su prioriteti u 2014. godini, šta se dešava sa Muzejom grada i koji će zaboravljeni objekti biti ponovo aktivirani, ali i zašto voli da uporedi Beograd sa legendarnim glumcem Hemfrijem Bogartom, "grubijanom mekog srca"...

Kakav program grad priprema za "Dane Beograda"? - Raznovrstan program koncipiran sa skromnim budžetom, ali bogat po kvalitetu i prilagođen značaju događaja. Naglasak ćemo staviti na prikazivanje bogate ponude naših ustanova kulture i manifestacije za koje verujemo da će privući pažnju. Biće angažovana većina naših potencijala - četiri biblioteke, pet muzeja, Arhiv grada, BELEF, "Beogradska tvrđava", TOB i druge.

Šta su u 2014. prioriteti Sekretarijata za kulturu? - Na prvom mestu obezbeđivanje sredstava za projekat rekonstrukcije Muzeja grada u Resavskoj. Beograd zaslužuje da ima, poput drugih evropskih metropola, svoj muzej, ličnu kartu sopstvenog identiteta u dubini vremena. Verujemo da će nova postavka, svojim kvalitetom i značajem, izazvati zaprepašćenje i oduševljenje svih ljubitelja umetnosti i istorije, jer predstavlja dragoceno svedočanstvo o mnogo hiljada godina ljudskog trajanja na ovom divnom i uzbudljivom mestu.

Počela je obnova Geozavoda? Koliko je to važno za Beograd? - Zgrada u Karađorđevoj 48 podignuta je 1907. i spada u red antologijskih primeraka srpske arhitekture, a po mišljenju mnogih je i najlepša palata u Beogradu. Pored toga, reprezentuje začetak formiranja modernog Beograda uz savsko priobalje i zato radovi na njenoj obnovi na neki način

▼ Raznovrstan program Dana Beograda sa skromnim budžetom: Sekretar Vladan Vukosavljević

10 PREPORUKA TURISTIMA

- BITEF
- BEMUS
- Oktobarski salon
- FEST
- Radost Evrope
- Manifestacije i koncerti amaterskog stvaralaštva Ansambla "Kolo" i kulturno-umetničkih društava
- Koncertni program Kolarčeve zadužbine
- Beogradska fi lharmonija
- Pozorišne predstave
- Muzeji grada

GRADSKI SEKRETAR ZA KULTURU kao Hemfri Bogart

simbolizuju revitalizaciju ovog dela grada.

Šta će na Geozavodu biti obnovljeno? - Početkom ove godine započela je restauracija ulične fasade. Do sredine maja biće urađena spoljna fasada, dekorativno osvetljenje. Unutra će biti restaurirani naj-reprezentativniji prostori: ulazni hol sa stepeništem, svečana sala na prvom spratu i "šalter sala" u nivou međusprata. Druga faza u periodu maj-septembar obuhvatiće rad na dvorišnoj fasadi i sanaciju krova.

Koliko je ponovno otvaranje Rimskog bunara zainteresovalo turiste i Beograđane? - Veliki bunar, poznatiji kao Rimski, ubraja se u jedno od retkih očuvanih dela barokne arhitekture iz vremena vladavine Habzburške monarhije u Beogradu, prva polovina 18. veka. Od otvaranja za posetioce (6. marta 2014), Rimski bunar je posetilo 20.000 ljudi.

Koji su još zaboravljeni objekti važni za istoriju grada, a koji bi mogli da budu turistička atrakcija?

- Postoje brojni objekti koji su nedostupni javnosti i nisu uključeni u turističku ponudu, jer je neophodna njihova revitalizacija. Tokom 2014. planirana je rekonstrukcija Sahat kule, koja će biti otvorena u prvoj polovini aprila, Spirtina kuća - Zavičajni muzej Zemuna, Muzej Jovana Cvijića. Planirana je izrada projekta za budući Muzej grada Beograda u Resavskoj 40b, i projekat za klimatizaciju i ventilaciju u Istorijskom arhivu Beograda.

Kako biste Beograd opisali strancima?

- Strancima bih ga možda opisao kao Hemfrija Bogarta. Pozitivnog negativca, ne lepotana, ali neodoljivog šarmera i grubijana mekog srca, lenjog zavodnika i odanog prijatelja. Mislim da bi uglavnom razumeli šta time hoću da im kažem. R. Bulatović

Kulturni puls grada

FESTIVALI - Kulturni život Beograda uvek pulsira, ali konstante su festivali koji mu iz godine u godinu opravdavaju reputaciju impresivnog kulturnog centra, a publici obezbeđuju pregled svega aktuelnog, inovativnog i svežeg na svetskoj umetničkoj sceni.

BEMUS

Beogradske muzičke svečanosti su najstariji i najznačajniji muzički festival u Srbiji koji je osnovan 1969. Jedan je od najprepoznatljivijih festivala umetničke muzike u jugoistočnoj Evropi, a od 2002. je član Evropske asocijacije festivala. Zahvaljujući ovim svečanostima, Beograd je ugostio neke od najpoznatijih ansambala i solista iz celog sveta.

BELEF

Dušu Beograda tokom leta određuje Beogradski letnji festival koji objedinjuje tri velike umetničke oblasti: scensku (pozorište i umetničku igru), vizuelnu (video art, instalacije, preformanse i printove) i muziku. Postoji od 1991. godine.

OKTOBARSKI SALON

Postao je referentna tačka srpske kulture, reprezentativna smotra stvaralaca u oblasti vizuelnih umetnosti i velika autorska izložba čiji su selektori i kustosi stručnjaci u ovoj oblasti. Osnovan je 1960. kao izložba najboljih ostvarenja iz oblasti likovnih umetnosti, da bi 1967. postao značajna smotra aktuelnih tokova i u primenjenoj umetnosti.

BITEF

Od svog osnivanja 1967. godine, Bitef (Beogradski internacionalni teatarski festival) je neprekidno pratio i podržavao najnovije pozorišne tendencije. Uspevao je da promoviše najviše kulturne vrednosti i dovede u srpsku prestonicu neka od najvećih imena svetske izvođačke scene. Održava se svake godine u septembru.

FEST

Prvi Fest, pod podnaslovom "Hrabri novi svet", otvoren je 9. januara 1971. u Domu sindikata, projekcijom fi lma "Meš" Roberta Altmana. Međunarodni fi lmski festival izrastao je u jednu od najznačajnijih fi lmskih smotri i postao jedan od glavnih događaja u kulturnom životu Beograda. Fest je do sada imao oko četiri miliona gledalaca i skoro 4.000 značajnih svetskih fi lmova koji su na njemu imali jugoslovensku, srpsku, a često i regionalnu premijeru. Ove godine je održan 42. put i prodato je 101.036 ulaznica.

RADOST EVROPE

Najveća i najstarija međunarodna manifestacija dečjeg stvaralaštva koja je prvi put održana 1969. povodom Svetskog dana deteta. Svake godine od 2. do 5. oktobra, u Beograd stižu deca iz mnogih zemalja Evrope da se igraju, pevaju, glume, a pre svega se druže i dobro zabavljaju. Skoro da nema evropske zemlje čiji mališani, u više od 40 godina trajanja manifestacije, nisu bili gosti "Radosti Evrope". Priredila: R. Bulatović

REKLI SU...

Ko je imao sreće da se jutros probudi u Beogradu, može se smatrati da je za danas dovoljno postigao u životu. Svako dalje insistiranje na još nečemu, bilo bi neskomno. Duško Radović, pisac

Tada su mi bili potrebni susreti s ljudima koji me neće tretirati površno kao što mi se to kod nas dešavalo, s ljudima koji satima sede za stolom i druže se, pevaju neke pesme i uvek imaju strašno mnogo da kažu. Taj beogradski period je prosto izležio moju dušu... Erskin Koldvel, pisac

Ako čovek privremeno, za ovaj trenutak, zanemari osnovni zadatak koji ima u Beogradu, a to je sačuvati goli život na pešačkim prelazima i trotoarima, preostaje mu onaj teži: da se sačuva od isprovesti poznatih i nepoznatih ljudi. Borislav Pekić, pisac

U Beogradu sam prvi put (1973). Došao sam i zato što nikad još nisa am bio u ovoj sredini, na istoku Evropee. Za kratko vreme sam utvrdio dve stvari, za mene vrlo važne: jede se izvrsno, a pristup filmovima je mnogo intelektualniji nego u Americi. Džek Nikolsom, glumac

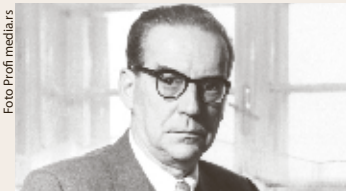

Beograd je najružniji grad na svetu na najlepšem mestu na svetu. Le Korbizi je, rihetka

"Korbizijev najružniji grad na najlepšem mestu, kroz istoriju je bio veoma često najlepši grad na najstrašnijem mestu sveta. U zaključku, mogli bismo parafrazirati 'Njujork Tajms' iz daleke 1876. godine. Da se na turskom pohodu u Evropu nije

isprečila Srbija sa Beogradom (koji je tada sravnjen sa zemljom), danas bi svakako kao on izgledali Nemačka i Francuska, Beč, Minhen i Marsej." Milorad Pavić, pisac

Koliko ste vi tek imali da gradite kad se zna da su bombardovali i Nemci i saveznici. Lako je drugim velikim gradovima Evrope da se hvale svojom lepotom... Imate lep mali zoo-vrt... Kazali su mi da je u vreme bombardovanja i zoološki vrt bio porušen i da su životinje bile pobegle na ulice, ali da su se same vratile... Stvarno lepa priča - ne znam da li je istinita... Alfred Hičkok, fi lmski reditelj

Ovaj veliki grad bio je, izgleda, oduvek ovakav: istrgan, prosut, upravo kao da nikad ne postoji, nego večno nastaje, dograđuje se i oporavlja. S jednog kraja niče i raste, a sa drugog vene i propada. Uvek se kreće i talasa, nikad ne miruje i ne zna šta je spokoj i tišina. Grad na dve reke, na velikom prostoru sapet vetrovima. Ivo Andrić, pisac

Duh Beograda je, najzad, i u i osećanju da ste kod kuće, d, da ne možete propasti jer ste re među svojim, da uvek i u svako do doba možete da pozajmite nešto sitnine, lju, i ljubavi, krov nad glavom i malo neophodnog og saučesništva pred zoru... Momo Kapor, pisac

Stigao sam u Beograd zimi i i video svoje detinjstvo: ulice zatrpane snegom, lica slična kao u Americi moje mladosti. Bilo je to vrlo dirljivo. Sol Belou, pisac

Beograd je opet ogrejalo sunce, jer niko drugi nije hteo. Duško Radović

KNJIŽEVNOST I PREVODNO STVARALAŠTVO

- **Zoran Avramović** „Odbrana Crnjanskog“
- **Zoran Bognar** „Izabrana dela“
- Svetlana Velmar Janković „Srodnici“
- Nataša Guzina „Sumnjivo lice“ (B. Nušić, prevod
- Goran Gocić „Tai“
- Rade Đadić „Umetnikova osvrtanja“
- Slobodan Zubanović „Trebalo bi to da pročitaš“
- Dobrašin Jelić „O Njegošu još nešto“
- Miroslav Josić Višnjić „Baron iz šaraga“
- Zvonko Karanović „Kavezi“
- Vojislav Karanović „Oslobađanje anđela“
- Milan Komnenić „Rečnik zaljubljenika u Bibliju“ (D. Dekoan), prevod
- Miša Lazar „Bojse!“
- Srpkio Leštarić „Deca naše ulice“ (N. Mahfuz), prevod

- Nataša Marković „Ostrvo devica“
- Miomir Petrović „Miris mraka“
- Ana Ristović „Meteorski otpad“
- Simon Simonović „Tursko groblje“
- Ana Stjelja „Pesnici univerzuma“
- Bojana Stojanović Pantović „Lekcije o smrti“
- Ljubomir Simović „Titanik u akvarijumu“
- Ivo Tartalja „Pesma o pesmi“
- Miroljub Todorović „Stvarnost i utopija“
- Miroljub Todorović „Kiborg“
- Miroslav Toholj „Sestre“
- Milosav Tešić „Vetrovo polje“
- Gordana Ćirjanić „Mreža“
- Marija Šajkaš „Svaštara Ester Jovanović“

POZORIŠNO STVARALAŠTVO

- **Milena Depolo, Slobodan Skerlić, Tatjana Radišić, Anja Đorđević, Marija Milenković, Ivana Strugar, Paulina Manov, Danica Ristovski, Jadranka Selec, Milena Pavlović Čučulović, Nataša Marković, Slatana Vlačović i Milica Zarić** Predstava „Trpele“
- Nebojša Dugalić; Uloga Roberta u predstavi „Izdaja“
- Goran Jevtić; Uloga Živke Popović u predstavi „Gospoda ministarka“
- Ana Jovanović; Uloga Lele u predstavi „Telo“
- Gordan Kičić; Uloga Hlestakova u predstavi „Revizor“
- Vuk Kostić; Uloge: Stojanović, kapetan i komandir jurišnog odreda u predstavi „Srpska trilogija“
- Mirjana – Mina Lazarević; Uloga Julke u predstavi „Ženidba i udadba“
- Tatjana Mandić Rigonat; Režija predstave „Gospoda ministarka“
- Nataša Ninković; Uloga Rajke Radaković u predstavi „Gospodica“
- Slobodan – Boban Skerlić; Režija predstave „Trpele“
- Gorčin Stojanović; Režija predstave „Gospodica“
- Vesna Ćipčić; Uloga bake Ane u predstavi „Moj sin samo malo sporije hoda“

LIKOVNO I PRIMENJENO STVARALAŠTVO, VIZUELNI MEDIJI

- **Katarina Alempijević** Izložba „LINEA ALBA“, Prodajna galerija „Beograd“
- **Nikola Božović** Izložba „Transformers/post–pop art–automotive fetish“, Galerija „Zvono“
- **Vladimir Veličković** Izložba „Gavrani“, Galerija SANU i izložba „Vladimir Veličković – crteži i kolaži“, Muzej „Zepter“
- **Vesna Golubović** Izložba „Od početka“, Galerija „Haos“
- **Radomir Damjanović** Damjan Izložba „Emocionalna i izdavačka sabranost“, Galerija RTS–a
- **Milovan Ilić** Samostalna izložba slika, Biblioteka „Dimitrije Tucović“ u Lazarevu
- **Milena Jeftić, Ničeva Kostić** Izložba „Banat“, Prodajna galerija „Beograd“
- **Zoran Grebenarović** Izložba „Anima mia“, Galerija 212
- **Žolt Kovač** Izložba „Sjajne slike“, Likovna galerija Kulturnog centra Beograda
- **Rade Marković** Izložbe: „Strip itd.“, „Ilustracije itd.“, „Grafike itd.“, ArtCENTAR – Živimo zajedno
- **Miodrag Nagorni** Retrospektivna izložba „Crteži“, Galerija „Haos“
- **Mice Poptsiš** Samostalna izložba skulptura, Galerija ULUS–a
- **Jovan Rakidžić** Izložba „Anaformizam“, Galerija RTS–a
- **Jovan Tarbuk** Izložba „Plak Art“, Muzej Narodnog pozorišta u Beogradu
- **Tomislav Todorović** Izložba „Predeli glave“, Umetnički paviljon „Cvijeta Zuzorić“

FILM I RADIO–TELEVIZIJSKO STVARALAŠTVO

- **Radoslav Vlatić** Direktor fotografije u dugometražnom igranom filmu „S/Kidanje“
- **Nikola Majdak i Ana Nedeljković** Režija animiranog filma „Rabbitland“
- **Nikola Rakočević** Uloga Bogdana u dugometražnom igranom filmu „Krugovi“

DRUŠTVENE I HUMANISTIČKE NAUKE

- **Dr Milanko Govedarica** „Filozofija psihoanalize“
- **Slobodan Žunjić** „Pri rok i suštavstvo“ četiri toma
- **Bojan Kovačević** „Skriveni federalizam“
- **Kosta Nikolić** „Mač revolucije OZNA u Jugoslaviji 1944–1946“
- **Dr Snežana Ferjančić** „Konstantin (306–337)“

OBLAST SPORTA

- **Radoslav Vesnić** Doprinis razvoju sporta u Osnovnoj školi fotografije u dugometražnom igranom filmu „S/Kidanje“
- **Andrea Lekić** Proglašena za najbolju rukometašicu 2013. godine od Međunarodne rukometne federacije (IHF), srebrna medalja na Evropskom prvenstvu u rukometu 2013, osvajač Lige šampiona u sezoni 2012/2013.
- **Emir Bekrić** Bronzana medalja na Svetskom prvenstvu u Moskvi 2013. godine, u trci na 400 metara sa preponama, uz postavljanje novog državnog rekorda. Zlatna medalja na Mediteranskim igrama u Mersinu u Turskoj, Zlatna medalja na Evropskom prvenstvu za atletičare do 23 godine u Tampereu u Finskoj
- **Denis Šefik** Osvajanje Lige šampiona u sezoni 2012/2013, titula prvaka Srbije u sezoni 2012/2013.

OBLAST POLJOPRIVREDE

- **Gazdinstvo „DRAGOVIC“** Stočarska proizvodnja, obrađuje 100 hektara zemljišta. Vlasnik oko 100 grla tovnje junadi, oko 100 svinja i ovaca. Koriste najsavremenije poljoprivredne mašine. Uspesno saraduje sa mnogim marketima i drugim privrednim objektima.
- **Dragoslav Đorđević** Povrtarska proizvodnja, obrađuje oko osam hektara zemljišta (povrće 4 ha, oko 40 ari je pod plastenicima sa 20 povrtarskih kultura). U 2013. godini ostvaren prinos mladog krompira 20 t/ha, jagoda 20 t/ha, praziluka 50 t/ha. Plasman povrća obavlja preko zadruga i četiri tezge na pijaci.
- **Gordana Radenković** Ratarsko–stočarska proizvodnja, obrađuje 30 hektara zemljišta (strna žita 7 ha, merkantilni kukuruz 6 ha, silažni kukuruz 8 ha, lucerka 9 ha). Vlasnik 24 goveda, od čega 15 muznih krava i devet grla priplodnog podmlatka. U 2013. godini isporučeno 84.000 litara mleka.
- **Prof. dr Čedomir Radenović, dr Milomir Filipović i dr Milosav Babić** Naučno delo: „Međuzavisnost procesa zakasnele fluore scencije hlorofila, fotosinteze i oplemenjivanja kukuruza“
- **Slobodan Simić** Stočarska proizvodnja, obrađuje oko pet hektara zemljišta (zob, ovas, pšenica i kukuruz za prehranu). Vlasnik sedam konja, 30 ovaca i 20 koza minijaturnog uzrasta. Učesnik na međunarodnim sajmovima i zalaže se za razvoj konjarstva i očuvanje autohtonih domaćih rasa u Srbiji.

OBLAST NOVINARSTVA

- **Vidoje Golubović i Zoran Nikolić** Knjiga „Beograd ispod Beograda“
- **Aleksandar Dikić** Knjiga „Beograd večiti grad“
- **Zoran Kesić** Emisija na TV B92 „24 minuta“
- **Vesna Nestorović** Emisija na TV Studio B „Upoznajte nas bolje“
- **Radmila Pecija Urošević** Knjiga „Bonton starenja“
- **Anita Panić** Knjiga „Kralj“
- **Draža Petrović** Kolumna u dnevnom listu „Danas“ „Žvaka u pepeljari“
- **Dragoslav Simić** Osmišljavanje i uređivanje najvećeg domaćeg sajta www.audiofotoarhiv.com, gde se može čuti šta su govorile naše najznačajnije ličnosti iz politike, kulture i istorije XX veka
- **Čedomir Šoškić** Knjiga „Tenis bez granica“

OBLAST OBRAZOVANJA

- **Dragica Arsenović** Nastavnički doprinos oblasti obrazovanja u 2013. godini
- **Grupa autora:** Dr Ljiljana Abramović Savić, mr Violeta Nestorov, mr Stevan Nestorov Knjiga „Pokrenimo se, povežimo se – da ne gubimo vreme“ sa pratećim edukativnim dokumentarnim filmom „Put istine je život“
- **Grupa autora:** Ilija Jovičić, Vlado Milišić, Velisav Mitrović, Nebojša Raičković Delatnost OŠ „Lazar Savatić“ u razvoju obrazovanja
- **Dr Stevan Jokić** Izuzetno delo i rezultati u vaspitno–obrazovnom radu u 2013. godini
- **Milan O. Raspopović** Knjiga „Metodika nastave fizike, šesti, sedmi i osmi razred osnovne škole“

DUGOGODIŠNJI RAD I TRAJAN DOPRINOS RAZVOJU GRADA BEOGRADA

- **Prof. dr Marko Bumbaširević** Dostignuća u mikrobiologiji i ortopediji
- **Gordana Gordić** Istraživanje, zaštita i valorizacija beogradskog arhitektonskog nasleđa i promocija arhitekture Beograda
- **Tomislav Grujičić Ravanac** Doprinis novinarstvu i publicistici, filmskom i fotografskom stvaralaštvu
- **Akademik Dragoljub Živojinović** Istraživački rad na polju istorijskih nauka, autor brojnih stručnih knjiga
- **Božidar Zečević** Doprinis filmu, filmologiji i istoriji filma
- **Miloš Jevtić** Rad u novinarstvu, autorstvo brojnih radio–emisija i knjiga, autorstvo emisije „Gost Drugog programa“ i edicije „Odgovori“
- **Milena Jeftić Ničeva Kostić** Slikarski opus i rad za Pozorište „Duško Radović“, gde je ostvarila veliki broj scenografija i kreirala lutke za dečje predstave
- **Dr Vera Matanović** Doprinis u oblasti zaštite životne sredine
- **Ivica Mladenović** Doprinis u oblasti arhitekture, osnivač Beogradskog trijenala arhitekture
- **Dejan Papić** Doprinis izdavaštvu, za 15 godina postojanja izdavačke kuće „Laguna“ beleži se konstantan rast novih izdanja
- **Radmila Pecija Urošević** Humanitarno–volonterski rad u Volonterskom servisu Zvezdara
- **Prvo beogradsko pevačko društvo – umetnička grupa** Negovanje duhovne i svetovne muzike, prošle godine Društvo je obeležilo 160 godina postojanja
- **Dragoslav Simić** Izrada i uređivanje najvećeg novinarskog sajta sa sačuvanim originalnim tonskim zapisima najznačajnijih ljudi iz istorije, politike, kulture
- **Jovan Ćirilov** Doprinis na polju književnosti i prevodištva, pozorišne umetnosti–dramaturgije, režije, scenarija, kritike

STVARALAŠTVO MLADIH

- **Jana Aleksić** Knjiga „Opsednuta priča–poetika romana G. Petrovića“
- **Slaviša Blešić, Nikola Zdravski, Bogdan Todić, Ivan Čumpr Gelp** aplikacija koja osobama sa nemogućnošću verbalnog izražavanja omogućava komunikaciju sa okolinom
- **Filip Bošković** Naučnoistraživački rad „Uticaj mikrostrukture dijatomejske zemlje na apsorpcione sposobnosti za teške metale“
- **Radmila Doder** Za inicijativu i organizaciju besplatne škole stranih jezika „Jezički koktel“
- **Andelka Janković** Diplomski rad „Dete i detinjstvo kao predmet muzeologije u Evropi – preporuke za lokalne kulturne politike“
- **Đorđe Makarević** Inkluzivni mjuzikl „Čarobno putovanje“
- **Dr Bojan Marjanović** Za integralno izvođenje 24 etide Frederika Šopena
- **Dr Igor Petrušić** Članak „Underestimated phenomena: Higher cortical dysfunctions during migraine aura“
- **Milica Puđa** Za rezultate u naučnoistraživačkom radu
- **Dr Dragan Hrnčić** Doktorska disertacija „Modulacija epileptične aktivnosti izazvane homocisten tiolaktonom kod pacova: uloga hipermetionionske dijetete, spavanja, fizičke aktivnosti i azot–monoksida“

Nominovani za nagradu grada Beograda za 2013.

SVAKE GODINE GRAD PROGLAŠAVA „HEROJA GODINE“ KOJI JE SVOJIM DELOM OČITAO LEKCIJU SVIM BEOGRADANIMA. OVO SU KANDIDATI:

Filip Vukša

Ličnim aktivnostima doprineo unapređenju uslova života Beograđana. Istraživanjem radom i upornošću doprineo da se obeleži noćne linije u gradu, zasađi veliki broj stabala, poprave bandere i ulični slivnici.

Foto O. Bunić

Dragan V. Vučičević

Doprinos rešavanju problema i pružanje pomoći ratnim vojnim invalidima, porodicama palih boraca...

Foto M. Jovanović

Nikola Jovanović

Desetogodišnji dečak koji prodajom svojih crteža pomaže majci u poboljšanju životnih uslova porodice.

Vesna Klačar

Majka devojčice sa posebnim potrebama koja je tokom 2013. organizovala veliki broj akcija u borbi za prava dece.

Marko Pajić, Matija Rodić, Aleksandar Srećković Hrane beskućnike, skupljaju hranu i garderobu za Svratište, Crveni krst, azilante...

Foto E. Čendić

Dušan Pavlović Organizovanje dobrovoljnog davanja krvi kojem se odazvalo 100 ljudi. Akcija realizovana sa Institutom za transfuziju krvi.

Foto M. Mitrović

Vlada i Jovan Stojanović Spasavanje korničnice iz požara u soliteru, u Ulici Jurija Gagarina 271.

Nikola Ranković

Džoni (10), roker, umesto svoje rođendanske žurke organizovao koncert na kom je sakupljeno 15.000 evra za lečenje obolele devojčice.

SPECIJALNO PRIZNANJE ZA IZUZETAN DOPRINOS U REALIZACIJU DOGAĐAJA OD ZNAČAJA ZA GRAD BEOGRAD

- **Mr Andrej Vujanović**, muzejski savetnik Realizacija izložbe „Karadorđević i Obrenovići u zbirkama Istorijskog muzeja Srbije“
- **Jovan Jelovac** Realizacija manifestacije „Belgrade Design Week“ i doprinos promociji Beograda
- **Ljubiša Jovanović, Ivana Stefanović, Peca Popović, BUNT (Beogradsko udruženje neposlušnih talenata)** Organizacija 1. festivala klasične muzike pod nazivom „Samoodbrana muzike“, održanog od 1. do 8. novembra 2013. godine u Kuli Nebojša, Etnografskom muzeju, AKUD „Lola“
- **Aja Jung**, balerina; Realizacija manifestacije 10. Beogradski festival igre
- **Ivan Lalić** Realizacija manifestacije „Balkan Design Expo 2013“ i ukupan doprinos afirmaciji Savamale
- **Tamara Marković, Neda Kurjački** Organizacija 5. Mikser festivala u Savamali, održanog od 28. maja do 2. juna 2013. godine
- **Tivi Melčev**, novinar; Realizacija manifestacije „Kolektivno venčanje“, koja se već 15 godina, svakog maja, organizuje u Skupštini grada Beograda za 200 parova iz cele Srbije
- **Vladimir Radovanović**, istoričar umetnosti Otvaranje Muzeja Srpske pravoslavne crkve
- **Organizatori tim Međunarodne tribine kompozitora: Ivana Trišić, Ivan Brkljačić, Katarina Lazarević, Biljana Srećković, Dušan Časić, Simona Dasić Raca i Petar Alempijević** Realizacija 22. Međunarodne tribine kompozitora

OBLAST MEDICINE

- **Prof. dr Vojko Đukić** „Paralizuje glasnicu“
- **Prof. dr Nina Japundžić Žigon** „Vasopressin and oxytocin in control of the cardiovascular system“
- **Prof. dr Nevena Kalezić** „Inicijalni tretman urgentnih stanja u medicini“
- **Klinika za kardiohirurgiju KCS** „Program transplantacije srca i mehaničke potpore cirkulacije“
- **Prof. dr Živan V. Maksimović** „Hirurgija za studente medicine – III izdanje“

PRONALAZAŠTVO

- **Zoran Petrašković** „Trostepeni amortizer“ Rešenje o patentu 52991
- **Srbobran Petrović, Slobodan Živković** „Kombajn za maline i kupine“ Isprava o patentu 52879
- **Dr Nenad Šušić**, mr Dragoslav Rakić „Betonski elementi sa ispunom“ Rešenje Zavoda za intelektualnu svojinu 990 br. 2013/2212–MP–2012/0075

NAGRADA GRADA BEOGRADA „SVETISLAV STOJANOVIĆ“

- **Ljubomir Ilić**, član Dobrovoljnog vatrogasnog društva „Zvezdara“, viši vatrogasni oficir prve klase Višedecenijsko angažovanje u Dobrovoljnom vatrogasnom društvu, kao i doprinos razvoju organizacije sprovođenja preventivne i operativne zaštite od požara i eksplozija
- **Bojan Stanisavljević, komandir Vatrogasno–spasilačke jedinice „Zvezdara“** Uspesna rad na intervencijama i spasavanju ljudskih života i materijalnih dobara, kao i požrtvanost, profesionalnost i kolegijalnost u izvršavanju zadataka
- **ZA VATROGASNU JEDINICU**
- **VATROGASNO–SPASILAČKA ČETA „LAZAREVAC“** Izuzetni rezultati ostvareni u oblasti zaštite od požara, spasavanja lica i imovine
- **DOBRVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO „KOTEŽ“** Doprinis visokoj afirmaciji dobrovoljnog vatrogastva

MUZIČKO I MUZIČKO–SCENSKO STVARALAŠTVO

- **Petar Božović**, dramski umetnik, i Svetlana Vilić, dirigent Prvog beogradskog pevačkog društva; Premijerno izvođenje dela „Luča mikrokozma“ – Prvo beogradsko pevačko društvo i dramski umetnik Petar Božović – narator, u okviru proslave 200 godina od rođenja Petra Drugog Petrovića Njegoša, 4. novembra 2013. godine u Velikoj dvorani Zadužbine Ilije Milosavljevića Kolarca
- **Isidora Žebjan**, kompozitor; Premijerno izvođenje komične opere–bajke u jednom činu „Dve glave i devojka“, 15. oktobra 2013. godine na Velikoj sceni Jugoslovenskog dramskog pozorišta u okviru Bemusa
- **Dr Smiljka Isaković**, čembalista; Premijerno izvođenje „Koncerta za čembalo i orkestar“ Filipa Glasa, 6. decembra 2013. godine u Svečanoj sali Studentskog kulturnog centra u Beogradu
- **Ivan Jevtić**, kompozitor; Svetska premijera dela „Devet pesama“ iz ciklusa „Sedam lirskih krugova“ na stihove Momčila Nastasijevića, za mecosopran i simfonijski orkestar, izvedena 29. aprila 2013. godine u Velikoj dvorani „Sava centra“
- **Dragana Jovanović**, kompozitor; Premijerno izvođenje kompozicije „Jurijev krug“, aprila 2013. godine u Velikoj sali Doma omladine Beograda
- **Sonja Lončar i Andrija Pavlović** (Klavirski duo LP) Koncert LP Dua na otvaranju 22. Međunarodne tribine kompozitora (izvođenje dela komponovanih za duo analognih sintisajzera), održan 7. novembra 2013. godine u Sali „Amerikana“ Doma omladine Beograda
- **Milan Mihajlović**, kompozitor; Premijerno izvođenje kompozicije „Fa–Mi–(Ly)“ 28. maja 2013. godine u Velikoj dvorani Studentskog kulturnog centra, sa Gudačima „Svetog Đorda“ i solistom Nedom Hofman, klavir

Dobitnicima priznanja Beograd

Nagrada grada Beograda je najviše priznanje koje se dodeljuje Beograđanima za vrhunska dostignuća i rezultate u kategorijama umetnosti, nauke, medicine, arhitekture i urbanizma, novinarstva, obrazovanja i sporta. Priznanje se dodeljuje pojedincu ili grupi za zajedničko delo, a jedna osoba ga može dobiti više puta. I ove godine nagrada će biti dodeljena tokom Dana Beograda, a nekadašnji dobitnici ovog laskavog priznanja ispričali su za "24 sata" koliko im ono znači.

VATROGASNO-SPASILAČKA BRIGADA BEOGRAD

Ponosni smo na naše hrabre momke

Mnoga dobrovoljno-vatrogasna društva i pojedinci laureati su nagrade grada Beograda koja nosi ime "Svetislav Stojanović". Međutim, najviše puta ova nagrada je dodeljena vatrogasnim jedinicama i pojedincima Vatrogasno-spasilačke brigade Beograd za izuzetne rezultate i požrtvovanost. Mile Jovičić je komandant Vatrogasno-spasilačke brigade Beograd od 2008. Pamti velike i komplikovane intervencije, posebno one u kojima su povređene kolege, a najviše je ponosan na svoje hrabre momke.

– Mi nismo nikakvi specijalci, već obični ljudi. Kod nas se samo podrazumeva da kada odemo na posao, nikada ne znamo šta će se tog dana desiti. Obučeni smo da brzo reagujemo, a ponosan sam što su moji momci iz godine u godinu, uprkos teškoj situaciji i ekonomskoj krizi, sve bolji i što uspevamo da odgovorimo na obim poslova koji se proširio – dodaje sagovornik.

STRAWBERRY ENERGY TIM

Priznanje da je naš trud vredno

Tim "Strawberry energy" je dobitnik nagrade za stvaralaštvo mladih za 2010. u oblasti nauke.

– Te godine naš tim tek je bio na samom početku razvoja, tada smo postavili prvo Strawberry drvo u Obrenovcu. U ovoj fazi, nagrada kao što je nagrada grada Beograda za stvaralaštvo mladih puno znači. Ovo priznanje bilo nam je potvrda da je naš trud i rad vredan, kao i podstrek da nastavimo da se bavimo čistim zelenim tehnologijama – kaže Miloš Milisavljević, osnivač i direktor "Strawberry energy".

Nagrada je „jagodičastom“ timu donela novu energiju za dalji rad. – Smatramo da jedna od vodećih stvari koje bi trebalo da se unaprede jeste stepen zagađenja i veća briga o našem okruženju – dodaje Milisavljević.

Foto: Z. Štarić

BILJANA SRBLJANOVIĆ

Kažu da pripadam beogradskoj školi dramaturgije

Spisateljica Biljana Srbljanović je nagrađena 2007. za tekst drame „Barbelo, o psima i deci“, koja je u režiji Dejana Mijača igrana u JDP. Biljana kaže da za nju beogradsko priznanje ima posebnu draž.

– Puno mi znači, pošto tu nagradu dodeljuju ljudi iz esnafa bez ikakve političke konotacije i dokaz je da vaš rad zaista vredi – kaže Srbljanovićeva. Duh grada se oseća i u njenim delima: – Veoma sam vezana za Beograd. Čak mi

i neki teoretičari daju oznaku beogradske škole dramaturgije. Čak se i moj prvi komad zove "Beogradska trilogija". I u ostalim delima sam nastavila da se bavim nekim lokalnim urbanim temama – kaže ova umetnica.

MILOŠ LOPAR

Prvi dobitnik priznanja u oblasti nauke nakon Drugog svetskog rata

– Nagrada grada Beograda za mene je najbolje od svih priznanja koja sam dobio od Brisela do Amerike. Značila je dokaz da ono što radim vredi i da je priznato u mojoj zemlji. Drago mi je i što sam bio prvi dobitnik ovog priznanja u oblasti nauke – pronalazaštva nakon Drugog svetskog rata – kaže Miloš Lopor. Dobitnik je nagrade za 2002. i to za „automatski pojas za spasavanje“, a kaže i da je priznanje grada bila i potvrda rada Saveza pronalazača Beograda čiji je član predsedništva.

GORAN MARKOVIĆ

Snimio sam vam svaki kutak prestonice

Reditelj Goran Marković poneo je nagradu grada Beograda za film "Kordon" 2003. koji je prikazao viđenje demonstracija protiv Slobodana Miloševića iz ugla policije. "Nagrada mi je posebno draga pošto je to bio jedan mali film, a dokaz za kvalitet je i Gran pri u Montrealu", kaže Marković.

Zajednički imenitelj za sva njegova dela je Beograd.

– Stari sam Beograđanin i jako volim svoj grad. Sve moje filmove, osim "Urnebesne tragedije", snimao sam u Beogradu. I u njima sam zabeležio svaki deo prestonice – kaže Marković.

Foto: M. Mitrović

večna inspiracija

MARKO SOMBORAC

Beogradska nagrada je povukla nogu drugim priznanjima

Najpoznatiji domaći karikaturista Marko Somborac, koji svojim duhovitim opaskama i crtežima svakodnevno zasmehuje čitaoce "Blica", dobio je 2008. godine nagradu grada Beograda u oblasti novinarstva.

Somborcu je ova nagrada otvorila vrata za druga priznanja, a i predstavila mu je veliku satisfakciju za dotadašnji rad. – Moguće da je povukla nogu ostalim nagradama pošto do tada nisam bio baš često nagrađivan, ali mnogo mi znači i to što sam i sam kasnije bio u komisiji za dodelu nagrade za herojska dela, koja mogu biti lepa inspiracija za sve nas – kaže Somborac.

Iako je već godinama stanovnik Beograda, Marko kaže da će uvek biti samo rođeni Smederevac koji je došao u Beograd. "Došao sam u Beograd na školovanje i tražeći šansu da se oporabim u ovoj profesiji jer nudi više mogućnosti nego unutrašnjost. Kod Beograda volim i što se oseća neka širina, za razliku od skučenosti manjih gradova, te je i to bio razlog što sam ostao u njemu", kaže Somborac.

Foto: R. Ristić

IVAN MRĐEN

Nagradu grada smatram "srpskim Pulicerom"

Dugogodišnji urednik u "Blicu" Ivan Mrđen 2012. godine poneo je nagradu grada Beograda za novinarstvo, odnosno za kreativan doprinos u informisanju.

Mrđen je posle devet nominacija, 2012. napokon postao laureat priznanja koje, kako sam kaže, smatra za "srpskog Pulicera".

– Za mene je ova nagrada kao "srpski Pulicer" jer je dodeljuje grad u kome je sedište svih najznačajnijih ovdašnjih medija i što su se, s druge strane, prilično izlizala priznanja koja dodeljuju trajno podeljena novinarska udruženja ili neke fondacije, odnosno neke redakcije. Time sam donekle sam sebi smislio "alibi" što sam dozvolio da me prijatelji čak devet puta predlože za ovu nagradu, mada sam, da budem do kraja iskren, smatrao da je bilo godina kad sam je zaista zaslužio, posebno u periodu kad sam uređivao dodatak "Beograd" u listu "Blic" – kaže Mrđen. Mrđen se može nazvati i svojevrsnim hroničarom prestonice, pošto svoja razmišljanja o životu u glavnom gradu već 10 godina svakodnevno iznosi u svom "čošetu" u "Blicu". Do sada se više od 3.000 puta na taj način "obratio naciji", a svoje komentare je i objedinio u knjizi "Sa Beogradom na ja".

Foto: V. Mladinović

RENATO GRBIĆ

Nagrada me nije promenila, ali sam je uramio

Ribar i ugostitelj Renato Grbić postao je čuven po tome što iz Dunava izvlači ljude koji su pokušali da okončaju život skokom s "Pančevca", pa je zato i nagrađen priznanjem glavnog grada za herojsko delo 2010.

Renato je vlasnik restorana koji se nalazi blizu "Pančevca", tik uz obalu Dunava, pa je uvek iz njega kretao u misije spasavanja. Do sada je iz vode izvukao čak 25 davljenika.

– Živim za ovaj grad i uvek ću biti tu da pomognem i da se nađem onima koji skoče s mosta – kaže Renato za "24 sata". Kako kaže, nagrada ga nije promenila, ali ju je ipak uramio i okačio u lokal. Bilo je, kaže, i onih koji isprve nisu želeli da mu daju ruku pošto je prišao da ih izvuče iz vode, ali rečima ohrabrenja je sve uspevao da ih ubedi da treba da izađu i nastave život.

Foto: Z. Lončarević

Nole: Volim toplinu i širinu mog grada

Novak Đoković, naš najbolji sportista svih vremena, godinama u svetu pronosi slavu Beograda i Srbije. Zbog izuzetnih sportskih rezultata u tenisu i humanosti, drugi teniser sveta dva puta je dobio priznanje Grada Beograda, a u ekskluzivnom intervjuu za "24 sata" pričao je koliko voli svoj rodni grad i našu prestonicu.

AMBASADOR – Trenutno drugi teniser sveta prvi put je dobio nagradu grada Beograda za 2007. kada je kao 20-godišnjak osvojio šest turnira, igrao finale US Opena i tek najavljuju kakav će as biti. Potvrdu uspeha dobio je 2011. kada je postao prvi na svetu i ostvario san – postao šampion Vimbldona, uz grend slem titule u Melburnu i Njujorku.

I tada ste bili među laueratima grada?

– Veoma sam ponosan što sam dva puta bio dobitnik nagrade grada Beograda. Iskreno sam počastvovan što sam time zaslužio mesto u društvu velikih imena koja su ostavila trag u različitim oblastima u kojima rade – kaže Novak za "24 sata".

Poznato je koliko promovirate rodni grad u svetu, ali šta je za vas Beograd?

– Beograd je moj grad, grad u kojem sam rođen, u kojem živi moja porodica, puno prijatelja. Volim toplinu i širinu koju on ima. Kada živite u njemu, možda ne možete ni da osetite taj duh i energiju koju stranci, recimo, veoma vole i zbog koje su svi moji prijatelji poželili da dodu ponovo. Taj spoj ukusnih jela, modernih mesta, lepih devojaka i nasmejanih ljudi na mnoge ostavi fenomenalan utisak.

Ipak, nešto mora da nedostaje prestonici?

– Beogradu nedostaje više muzeja koji bi prikazali istoriju našeg naroda, kao i veliki muzej naših stvaralaca i naučnika. Mislim da treba učiniti sve da se rekonstruiše Narodni muzej i da otvori vrata za posetioce.

Videli ste mnoge metropole, šta je potrebno da naša bude uspešnija i lepša?

– Kad sve uzmem u obzir, Beograd je predivan grad koji ne zaostaje za metropolama u svetu – poručio je Novak Đoković. T. Dragojević

"Svi moji prijatelji stranci su poželili da ponovo dođu u Beograd", kaže Novak za "24 sata"

Foto: G. Srdanov

Izložbe, predavanja, filmovi...

CENTAR ZA KULTURU LAZAREVAC

Do 25. aprila

- Izložba "Raspon stihije" Sanja Tomašević (skulpture), Ranko Radovanović (slike), Marija Čalić (fotografije)

16. i 17. april

- Radionica "Od odbačenog do korisnog" i izložba radova sa radionice

CENTAR ZA KULTURU GROCKA

16. april

- Diskusioni program „Arhitektonsko nasleđe Grocka“ (13 sati) Program se realizuje u saradnji sa Zavodom za zaštitu spomenika kulture grada Beograda, a namenjen je učenicima Srednje škole Grocka (gde će diskusija i biti organizovana). Predavači: Nada Živković, etnolog-konzervator, i Snežana Jejić, arhitekta. Moderator: Zorica Atić, istoričar umetnosti.

CENTAR ZA KULTURU SOPOT

16. april

- Uskršnje maštarije (12 sati) Predavanje „Radost življenja“ veroučitelja Marka Stevanovića i Izložba oslikanih jaja (Foaje)

19. april

- Živa voda Projekcija etnodokumentarnog filma o kulturnom nasleđu

Manifestacije na Kalemegdanu i Beogradskoj tvrđavi

VERSKI OBJEKTI U BEOGRADU

Izložba „Verski objekti u Beogradu“ otvorena je 20. marta. Izložba je realizovana u saradnji JP „Beogradska tvrđava“ i Istorijskog arhiva Beograda, na Savskom šetalištu u parku Kalemegdan. Izložba će biti otvorena do 20. aprila.

„ZAGLEDAN U NEBO“

Izložbom „Zagledan u nebo“ biće prezentovano neposredno svedočanstvo o svakodnevnici „običnih“ ljudi, posmatranoj iz ugla savremenika, književnika i nobelovca Ive Andrića, o dešavanjima od pre 70 godina, u periodu od proleća do jeseni 1944. godine, kada je Beograd u više navrata bio pod bombama savezničke avijacije. Izložba će biti otvorena 16. aprila na Savskom šetalištu.

ALE I BAUCI

Izložba crteža „Ale i Bauci“

OTVORENI OBJEKTI

KULA NEBOJŠA

(Donji grad BG tvrđave)

- Radno vreme: svakog dana, osim ponedeljka, 10–18 sati (Kula neće raditi 18. aprila)
- U subotu 19. aprila ulazak u Kulu Nebojšu biće besplatan

RIMSKI BUNAR

(Gornji grad BG tvrđave)

- Radno vreme: 11–19 sati (bunar neće raditi 18. aprila)
- U subotu 19. aprila ulazak u Rimski bunar biće besplatan

SAHAT KULA

(Gornji grad BG tvrđave)

- Radno vreme: 11–19 sati
- U subotu 19. aprila ulazak u Sahat kulu biće besplatan

CRTEŽI BRANKA RAKOVIĆA

U Galeriji Beogradske tvrđave u Stambol kapiji biće organizovana izložba crteža Branka Rakovića (17. april – 8. maj).

▲ Služio kao privatna i službena rezidencija Milana Obrenovića i jedno je od najznačajnijih dela arhitekture 19. veka

▲ Celokupan dekorativni ukras i nameštaj dvora nabavljeni su u bečkim umetničkim radionicama

▲ Stari dvor sagrađen je između 1881. i 1884. godine, prema projektu arhitekta Aleksandra Bugarskog

Otkrijte sve tajne Starog dvora

Sekretar Privremenog organa grada Goran Vesić najavio je da će u okviru manifestacije „Dani Beograda“ zgrada Starog dvora biti 19. aprila otvorena za građane, zbog obeležavanja jubileja: 130 godina od kako je kralj Milan otvorio dvor.

DOM – Tu će biti glumci iz beogradskih pozorišta u kostimima iz tog vremena i tako ćemo građanima omogućiti da uz pratnju stručnih vodiča obiđu Stari dvor, a ujedno ćemo obeležiti 130 godina kuće u kojoj se nalazi Skupština grada. To je naš dug prema istoriji. Iako moramo biti okrenuti ka budućnosti, moramo

da afirmišemo bogatu istoriju grada i lepe stvari koje su se dešavale, jer ko ne pamti prošlost, on takve greške ponavlja u budućnosti, a to nam nije potrebno - naglasio je Vesić i dodao da će manifestacija „Dani Beograda“ biti praznik za naš grad.

Stari dvor je sagrađen između 1881. i 1884. godine, prema projektu arhitekta Aleksandra Bugarskog, kao privatna i službena rezidencija kralja Milana Obrenovića, i jedno je od najznačajnijih ostvarenja arhitekture 19. veka. Kamen-temeljac Starog dvora položio je 11. juna 1881. prestolonaslednik Rudolf i njegova supruga Stefaniја, koji su došli 16. aprila po starom, odnosno 29. aprila 1884. godine po novom kalendaru. Tokom devedesetih godina 19. veka Stari dvor je bio dostupan posetiocima, određenih dana i u određeno vreme, uz dozvolu maršalata dvora.

Prvi gost – austrougarski prestolonaslednik

PRVI zvanični gosti kraljevske porodice bili su austrougarski prestolonaslednik Rudolf i njegova supruga Stefaniја, koji su došli 16. aprila po starom, odnosno 29. aprila 1884. godine po novom kalendaru. Tokom devedesetih godina 19. veka Stari dvor je bio dostupan posetiocima, određenih dana i u određeno vreme, uz dozvolu maršalata dvora.

Stojan Simić, jedan od najuticajnijih ljudi Kneževine Srbije. Simić je isušio močvare, nasuo i izravnao teren, i na neparnoj strani današnje Ulice Kralja Milana podigao kuću 1842. godine. Nakon kratkog stanovanja u konaku, Stojan Simić ga je prodao državi današnjeg Pionirskog parka, zajedno sa Devojačkim parkom, između ulica Kralja Milana i Kraljice Natalije, kupio je krajem tridesetih godina 19. veka

Era Obrenovića u Starom dvoru okončana je krvavo, kada su u majskom prevratu 1903. ubijeni kralj Aleksandar i kraljica Draga. Konak je zatim sve do 1914. predstavljao zvaničnu rezidenciju

je podignuta ograda. Posebno je unutrašnjost Starog dvora morala da oslika pomenutu državničku važnost. O njoj je brinula komisija koju su činili arhitekta Aleksandar Bugarski, profesor Velike škole Mihailo Valtrović i slikar Domenico d'Andrea. Celokupan dekorativni ukras i nameštaj dvora nabavljeni su u bečkim umetničkim radionicama. Svojevrsan je kuriozitet da je u odlučivanju o uređenju važnu ulogu imao i sam kralj Milan Obrenović.

Era Obrenovića u Starom dvoru okončana je krvavo, kada su u majskom prevratu 1903. ubijeni kralj Aleksandar i kraljica Draga. Konak je zatim sve do 1914. predstavljao zvaničnu rezidenciju

ju dinastije Karadorđević. U svečanoj sali su tokom 1919/20. održavane sednice privremene Narodne skupštine, a potom, sve do 1941, dvorske zabave i prijemi visokih stranih gostiju. Nakon toga, u dvoru su bile Vlada i Skupština FNRJ, a od 1961. Skupština grada Beograda.

Priradio: M. Jovičević

ARHEOLOŠKI LOKALITET VINČA

Radno vreme: utorak i sreda 10–16, četvrtak 12–18, petak i subota 11–16, nedelja 10–18, ponedeljak zatvoreno. U subotu ulaz u lokalitet Vinča biće besplatan.

MUZEJ PAJE JOVANOVIĆA

- Radno vreme: četvrtak i petak (10–18)

PEDAGOŠKI MUZEJ

- “U svetu basne” Nagradjeni radovi na konkursu „Radionica basnopisaca“ za učenike osnovnih škola (Radno vreme: utorak–petak 10–17, subota 10–18, nedelja 10–15, ponedeljak zatvoreno). U subotu ulaz u Muzej biće besplatan.

MUZEJ NIKOLE TESLE

U stalnoj postavci Muzeja u toku je izložba “Knjige iz Tesline lične biblioteke”. U subotu, 19. aprila, Muzej Nikole Tesle će biti otvoren za posetioce od 10 do 18 sati (kao i radnim danima, osim ponedeljkom kada je Muzej zatvoren), a ulaz će biti besplatan.

ISTORIJSKI ARHIV BEOGRADA

- Izložba “Slovenske prestonice u 2D – Prestonice slovenskih zemalja viđene kroz arhivski materijal” biće postavljena u Galeriji Istorijskog arhiva Beograda (Palmira Toljatioja 1, Novi Beograd). Kroz arhivsku građu predstavljeni su istorijski razvoj i znamenitosti Beograda, Bratislave, Cetinja, Kijeva, Ljubljane, Minska, Moskve, Praga, Sarajeva, Skoplja, Sofije, Varšave i Zagreba.

PRODAJNA GALERIJA BEOGRAD

- Izložba “7/36” 36 umetničkih radova nagrađenih na 7. EK-YU konkursu za grafiku. Otvaranje 14. aprila u 19 sati, izložba traje do 22. aprila
- Izložba fotografija “Molo” Dragoslava Krnajskog Otvaranje 17. aprila u 19 sati, izložba traje do 25. aprila

▲ Posetioci će moći da vide i faksimil pisma pape Jovana VIII, u kome se prvi put pominje Beograd

Kulturno dobro od 1983. godine

BAŠTINA Zbog svojih istorijskih i arhitektonskih vrednosti zgrada Starog dvora utvrđena je za kulturno dobro 1983. godine. Pionirski park je rešenjem Skupštine grada Beograda proglašen za zaštićeno područje kao spomenik prirode. Zaštićeno područje Pionirski park kategorisan je kao značajno prirodno dobro.

▲ Era Obrenovića u Starom dvoru završena je krvavo 1903. godine

▲ Zgrada je za kraljevske potrebe preuređena i znatno proširena

TOB slavi 60 godina

JUBILEJ – Povodom 60-godišnjice od osnivanja Turističkog saveza Beograda, Turistička organizacija Beograda je pripremila za "Dane Beograda" 2014. godine program obeležavanje jubileja organizovanog bavljenja turizmom. Turistički savez Beograda osnovan je 22. maja 1953. godine sa sedištem u Dobrinjskoj ulici broj 11, a konstituisan je i počeo sa radom 1954. godine. Prostorije

Turističkog saveza Beograda u prvih deset godina poslovanja bile su u prizemlju zgrade Skupštine grada Beograda, a 1964. godine preseljene su u novoizgrađenu zgradu Doma omladine, gde je bilo sedište i Turističke organizacije Beograda sve do 2007. godine. Danas se poslovne prostorije ove organizacije nalaze u Palati Beograd, popularno nazvanoj "Beogradanka".

Strani mediji: Grad za mlade

PREPORUKE – Svetski mediji ne štede na lepim rečima kada pišu o Beogradu i uključuju ga u svoje preporuke. Tako su glavni grad Srbije svrstali među najlepše gradove koji treba posetiti na proleće u Evropi ("Hafington post"), a na listi najjeftinijih turističkih centara za mlade, Beograd je zauzeo sedmo mesto (Ej-Bi-Si njuz).

Bogata istorija Srbije daje posebnu lepotu i prednost Beogradu gde su sovjetski blokovi smešteni između umetničkih remek-dela. Čitav grad odiše živahnim spoljnim životom što se posebno odnosi na reke. Naime, tokom proleća beogradske reke su najživlje mesto u gradu. Tu se nalazi dosta plutajućih barova i posebno noćnih klubova koje nazivaju splavovi. A za one trendsetere, najbolji deo grada je Savamala, elitno mesto gde ćete sigurno biti primećeni - piše u izveštaju u "Hafington postu".

U Beogradu nećete naći mnogo atrakcija za koje ćete plaćati ulaz, ali ćete naći živ i interesantan urbani centar sa aktivnim noćnim životom i primamljivim cenama - navodi američka televizija Ej-Bi-Si

njuz (ABC news), precizirajući da je u srpskoj prestonici dan moguće provesti sa budžetom od 27 do 30 dolara. Zato je izdvaja kao odlično mesto za mlade turiste željne avanture.

Beograd je takođe proglašen za najbolje turističko mesto 2011. i 2013. godine po odluci (Ej-Bi-Si njuz).

Međunarodnog centra za razvoj turizma i ugostiteljstva - Sacen internešenel.

Dve godine zaredom, 2008. i 2009. medijske kuće Tajms i Si-En-En, kao i Lonli planet, najveći svetski izdavač turističkih vodiča, Beograd su stavili na vrh spiska mesta za najluđi noćni provod.

I do daleke Australije stigao je dobar sud. Novinarka australijskog „TNT magazina“, Dejzi Karington, 2013. godine ocenila je Beograd kao najbolje mesto za provod na kontinentu u reportaži ovog magazina. Prilikom posete Beogradu nije mogla da odoli a da ne uživa u kafani "??", rakiji i domaćim poslasticama. Nakon doživljaja o Beogradu i ona je o Beogradu pisala kao o metropoli u usponu koja za svakoga nudi ponešto.

Svako ko dođe u BG

Da vam dolazi gost iz inostranstva i ostaje tek nekoliko dana – kako biste mu predstavili Beograd? Svakako, naš grad čuva mnoštvo kulturno-istorijskih spomenika, fantastičnih pogleda, uzbudljivih priča, ali ova mesta bi, čini se, morala da se nađu u svim preporukama.

SKADARLIJA

Stara boemska četvrt Beograda iznikla je krajem devetnaestog i početkom dvadesetog veka na mestu gde su vodeće zvezde kulturnog života Beograda često obilazile lokalne kafane. Najčešće se poredi sa pariskom četvrti Monmartr, kako zbog izgleda, tako i zbog vesele, uzavrele i kreativne atmosfere.

DVOROWI

U Beogradu danas postoje dva dvorska kompleksa – jedan smešten u gradu koji se sastoji od Starog i Novog dvora, kao i drugi smešten na Dedinju koji uključuje Kraljevski i Beli dvor. Ukoliko šetate gradskim centrom, u neposrednoj blizini Terazija nalaze se Stari i Novi dvor. Izuzetno lep park koji se nalazi između dve građevine pružiće vam priliku da se opustite i uživate u pogledu na predivnu arhitekturu. U Starom dvoru se danas nalaze Skupština grada Beograda i kancelarija gradonačelnika. Novi dvor je kancelarija predsednika Republike Srbije.

BEOGRADSKA TVRDAVA

Beogradska tvrđava izgrađena je između 1. i 18. veka kao odbrambena struktura na ispustu koji leži iznad ušća Save i Dunava. Kompleks čine sama Tvrđava, podeljena na Gornji i Donji grad, kao i Kalemegdanski park. U okviru Kalemegdana nalaze se Muzički i Paviljon umetnosti "Cvijeta Zuzorić", Veliko stepenište, Zoološki vrt, nizovi spomenika...

ZEMUN – GARDOS

Zemunska tvrđava iz 15. veka je najstariji objekat u Zemunu. U sredini utvrđenja na brdu Gardoš nalazi se Milenijumska kula sagrađena 1896. godine, poznata i kao Kula Sibirjanin Janka. U Zemunu se nalaze Zavičajni muzej, zdanje opštine Zemun – monumentalna zgrada oblikovana u duhu neorenesanse, kao i prva privatna opera na Balkanu – „Madlenijanum“. U znamenitosti se ubrajaju i Kuća sa sunčanim satom u Dubrovačkoj, Kuća porodice Karamata, Ičkova kuća, Kuća Dimitrija Davidovića... Zemunski gradski park uživa status zaštićenog prirodnog dobra, a obavezno treba prošetati i Kejom oslobođenja.

morao bi da obiđe...

AVALA

Avala se nalazi 16 kilometara južno od Beograda, i sa svojih 511 metara, tek prelazi granicu kriterijuma da bude svrstana u planine. Na Avali se nalazi Spomenik neznanom junaku čuvenog majstora Ivana Meštrovića, građen od 1934. do 1938. godine, sa elementima antičkih karijatida. Na nižem vrhu Avale izgrađen je Toranj 1965. godine, najviša građevina u tadašnjoj Jugoslaviji i na Balkanu. Srušen je u bombardovanju NATO snaga 1999. godine, ponovo je otvoren 2010. Toranj je jedan od najprepoznatljivijih simbola Beograda, sa koga se pruža pogled na Beograd i okolinu. Otvoren je za posete svakog dana od 9 do 17, cena karte je 200 dinara, odnosno 100 za decu, studente i penzionere.

STARI BEOGRAD

Prošetajte Kosančićevim vencem uzbrdo do Konaka kneginje Ljubice, Narodne banke Srbije, do Knez Mihailove ulice. Ovaj pešački kvart i glavna gradska ulica, danas zaštićena zakonom, jedno je od najstarijih i najvrednijih mesta u gradu, sa nizom impresivnih zgrada i kuća koje su nikle krajem 80-ih godina 19. veka. Trg republike omiljeno je nalazište na kome se nalaze Narodno pozorište, Narodni muzej, spomenik knezu Mihailu Obrenoviću III i spomenik poznatom srpskom piscu Branislavu Nušiću.

SAVAMALA

Jedan od najstarijih delova Beograda, prvi izgrađen van zidina Beogradske tvrđave, nekada je važio za centar Beograda. Nakon izmeštanja štetačke zone u Knez Mihailovu ulicu, Savamala dugo ostaje industrijska četvrt, da bi decenijama kasnije bila transformisana u jedan od najpopularnijih kvartova Beograda, urbanu dizajnersku četvrt. Inače, naziv Savamala potiče od imena reke Save uz koju je smešten i turske reči "mahala" koja znači naselje ili malo mesto.

Besplatne ture TOB tokom Dana Beograda

Panoramsko razgledanje grada

TRAMVAJ ZVANI BEOGRAD

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 25
PROGRAM TRAJE: 60 minuta
TERMINI: 18. april 19-20 i 20-21; 19. april 17-18 i 20-21

MARŠRUTA: polazak sa okretnice kod Zoo-vrta, Ulica Tadeuša Koščuška, stajanje kod Kalemegdana, pristanište, Karađorđeva ulica pored Železničke stanice, Nemanjina, Resavska, Bulevar kralja Aleksandra do Vukovog spomenika, Kraljice Marije, Đždžda Vašingtona, Cara Dušana do Beka.

Šetajuće razgledanje grada

BEOGRADSKA VAROŠ I BEOGRADSKA TVRDAVA

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 35
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16, 17, 18. i 19. april od 11-13 sati

MARŠRUTA: Palata "Albanija", Trg republike, Knez Mihailova, Ulica kralja Petra (Narodna banka Srbije, kafana "??"), Saborna crkva, Patrijaršijski dvor, Konak kneginje Ljubice, Pariska ulica, Park Kalemegdan, Beogradska tvrđava (Gornji grad), Umetnički paviljon "Cvijeta Zuzorić".

STARI ZEMUN

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 35
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16, 17, 18. i 19. april od 18-20 sati

MARŠRUTA: Glavna ulica (Zgrada pošte, kuća Dimitrija Davidovića, Spirtina kuća/ Muzej Zemuna, hotel "Central"), Štosmajerova ulica (Franjevački samostan; zgrada Komande vazduhoplovstva), Gradski park (Kontumacke kapele: pravoslavna crkva Sv. arhangela Gavрила i katolička crkva Sv. Roka; spomen-stub podignut u čast francuskom pesniku Lamartinu; Zemunska gimnazija/ nekadašnja Velika realka; OŠ „Majka Jugovića“/nekadašnja Devojačka škola; OŠ „Svetozar Miletić“/nekadašnja Dečaka škola; Poljoprivredni fakultet; SKPC „Pink“), Nemanjina ulica

ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE VINČA

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 40
PROGRAM TRAJE: 240 minuta
TERMINI: 16. i 17. april 10.30-13.30

* Autobus polazi sa turističkog polazišta ispred Skupštine grada Beograda.

DVORSKI KOMPLEKS NA DEDINJU

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 50
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16. april od 9 i od 11, 17. april od 12 i od 14 sati

PRIJAVE ZA PROGRAME TURISTIČKE ORGANIZACIJE BEOGRADA

Turističko-Informativni centar TOB
Adresa i radno vreme: Knez Mihailova 5, ponedjeljak-subota 9-21 sat, nedelja 10-15

Telefon: 011/2635-622 i 011/2635-343
Mejl: bginfo.knezmihailova@to-b.co.rs

TOB slavi 60 godina

JUBILEJ – Povodom 60-godišnjice od osnivanja Turističkog saveza Beograda, Turistička organizacija Beograda je pripremila za "Dane Beograda" 2014. godine program obeležavanje jubileja organizovanog bavljenja turizmom. Turistički savez Beograda osnovan je 22. maja 1953. godine sa sedištem u Dobrinjskoj ulici broj 11, a konstituisan je i počeo sa radom 1954. godine. Prostorije

Turističkog saveza Beograda u prvih deset godina poslovanja bile su u prizemlju zgrade Skupštine grada Beograda, a 1964. godine preseljene su u novoizgrađenu zgradu Doma omladine, gde je bilo sedište i Turističke organizacije Beograda sve do 2007. godine. Danas se poslovne prostorije ove organizacije nalaze u Palati Beograd, popularno nazvanoj "Beogradanka".

Strani mediji: Grad za mlade

PREPORUKE – Svetski mediji ne štede na lepim rečima kada pišu o Beogradu i uključuju ga u svoje preporuke. Tako su glavni grad Srbije svrstali među najlepše gradove koji treba posetiti na proleće u Evropi ("Hafington post"), a na listi najjeftinijih turističkih centara za mlade, Beograd je zauzeo sedmo mesto (Ej-Bi-Si njuz).

Bogata istorija Srbije daje posebnu lepotu i prednost Beogradu gde su sovjetski blokovi smešteni između umetničkih remek-dela. Čitav grad odiše živahnim spoljnim životom što se posebno odnosi na reke. Naime, tokom proleća beogradske reke su najživlje mesto u gradu. Tu se nalazi dosta plutajućih barova i posebno noćnih klubova koje nazivaju splavovi. A za one trendsetere, najbolji deo grada je Savamala, elitno mesto gde ćete sigurno biti primećeni - piše u izveštaju u "Hafington postu".

U Beogradu nećete naći mnogo atrakcija za koje ćete plaćati ulaz, ali ćete naći živ i interesantan urbani centar sa aktivnim noćnim životom i primamljivim cenama - navodi američka televizija Ej-Bi-Si

njuz (ABC news), precizirajući da je u srpskoj prestonici dan moguće provesti sa budžetom od 27 do 30 dolara. Zato je izdvaja kao odlično mesto za mlade turiste željne avanture.

Beograd je takođe proglašen za najbolje turističko mesto 2011. i 2013. godine po odluci (Ej-Bi-Si njuz).

Međunarodnog centra za razvoj turizma i ugostiteljstva - Sacen internešenel.

Dve godine zaredom, 2008. i 2009. medijske kuće Tajms i Si-En-En, kao i Lonli planet, najveći svetski izdavač turističkih vodiča, Beograd su stavili na vrh spiska mesta za najluđi noćni provod.

I do daleke Australije stigao je dobar sud. Novinarka australijskog „TNT magazina“, Dejzi Karington, 2013. godine ocenila je Beograd kao najbolje mesto za provod na kontinentu u reportaži ovog magazina. Prilikom posete Beogradu nije mogla da odoli a da ne uživa u kafani "??", rakiji i domaćim poslasticama. Nakon doživljaja o Beogradu i ona je o Beogradu pisala kao o metropoli u usponu koja za svakoga nudi ponešto.

Svako ko dođe u BG

Da vam dolazi gost iz inostranstva i ostaje tek nekoliko dana – kako biste mu predstavili Beograd? Svakako, naš grad čuva mnoštvo kulturno-istorijskih spomenika, fantastičnih pogleda, uzbudljivih priča, ali ova mesta bi, čini se, morala da se nađu u svim preporukama.

SKADARLIJA

Stara boemska četvrt Beograda iznikla je krajem devetnaestog i početkom dvadesetog veka na mestu gde su vodeće zvezde kulturnog života Beograda često obilazile lokalne kafane. Najčešće se poredi sa pariskom četvrti Monmartr, kako zbog izgleda, tako i zbog vesele, uzavrele i kreativne atmosfere.

DVOROWI

U Beogradu danas postoje dva dvorska kompleksa – jedan smešten u gradu koji se sastoji od Starog i Novog dvora, kao i drugi smešten na Dedinju koji uključuje Kraljevski i Beli dvor. Ukoliko šetate gradskim centrom, u neposrednoj blizini Terazija nalaze se Stari i Novi dvor. Izuzetno lep park koji se nalazi između dve građevine pružiće vam priliku da se opustite i uživate u pogledu na predivnu arhitekturu. U Starom dvoru se danas nalaze Skupština grada Beograda i kancelarija gradonačelnika. Novi dvor je kancelarija predsednika Republike Srbije.

BEOGRADSKA TVRDAVA

Beogradska tvrđava izgrađena je između 1. i 18. veka kao odbrambena struktura na ispustu koji leži iznad ušća Save i Dunava. Kompleks čine sama Tvrđava, podeljena na Gornji i Donji grad, kao i Kalemegdanski park. U okviru Kalemegdana nalaze se Muzički i Paviljon umetnosti "Cvijeta Zuzorić", Veliko stepenište, Zoološki vrt, nizovi spomenika...

ZEMUN – GARDOS

Zemunska tvrđava iz 15. veka je najstariji objekat u Zemunu. U sredini utvrđenja na brdu Gardoš nalazi se Milenijumska kula sagrađena 1896. godine, poznata i kao Kula Sibirjanin Janka. U Zemunu se nalaze Zavičajni muzej, zdanje opštine Zemun – monumentalna zgrada oblikovana u duhu neorenesanse, kao i prva privatna opera na Balkanu – „Madlenijanum“. U znamenitosti se ubrajaju i Kuća sa sunčanim satom u Dubrovačkoj, Kuća porodice Karamata, Ičkova kuća, Kuća Dimitrija Davidovića... Zemunski gradski park uživa status zaštićenog prirodnog dobra, a obavezno treba prošetati i Kejom oslobođenja.

morao bi da obiđe...

AVALA

Avala se nalazi 16 kilometara južno od Beograda, i sa svojih 511 metara, tek prelazi granicu kriterijuma da bude svrstana u planine. Na Avali se nalazi Spomenik neznanom junaku čuvenog majstora Ivana Meštrovića, građen od 1934. do 1938. godine, sa elementima antičkih karijatida. Na nižem vrhu Avale izgrađen je Toranj 1965. godine, najviša građevina u tadašnjoj Jugoslaviji i na Balkanu. Srušen je u bombardovanju NATO snaga 1999. godine, ponovo je otvoren 2010. Toranj je jedan od najprepoznatljivijih simbola Beograda, sa koga se pruža pogled na Beograd i okolinu. Otvoren je za posete svakog dana od 9 do 17, cena karte je 200 dinara, odnosno 100 za decu, studente i penzionere.

STARI BEOGRAD

Prošetajte Kosančićevim vencem uzbrdo do Konaka kneginje Ljubice, Narodne banke Srbije, do Knez Mihailove ulice. Ovaj pešački kvart i glavna gradska ulica, danas zaštićena zakonom, jedno je od najstarijih i najvrednijih mesta u gradu, sa nizom impresivnih zgrada i kuća koje su nikle krajem 80-ih godina 19. veka. Trg republike omiljeno je nalazište na kome se nalaze Narodno pozorište, Narodni muzej, spomenik knezu Mihailu Obrenoviću III i spomenik poznatom srpskom piscu Branislavu Nušiću.

SAVAMALA

Jedan od najstarijih delova Beograda, prvi izgrađen van zidina Beogradske tvrđave, nekada je važio za centar Beograda. Nakon izmeštanja štetačke zone u Knez Mihailovu ulicu, Savamala dugo ostaje industrijska četvrt, da bi decenijama kasnije bila transformisana u jedan od najpopularnijih kvartova Beograda, urbanu dizajnersku četvrt. Inače, naziv Savamala potiče od imena reke Save uz koju je smešten i turske reči "mahala" koja znači naselje ili malo mesto.

Besplatne ture TOB tokom Dana Beograda

Panoramsko razgledanje grada

TRAMVAJ ZVANI BEOGRAD

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 25
PROGRAM TRAJE: 60 minuta
TERMINI: 18. april 19-20 i 20-21; 19. april 17-18 i 20-21

MARŠRUTA: polazak sa okretnice kod Zoo-vrta, Ulica Tadeuša Koščuška, stajanje kod Kalemegdana, pristanište, Karađorđeva ulica pored Železničke stanice, Nemanjina, Resavska, Bulevar kralja Aleksandra do Vukovog spomenika, Kraljice Marije, Đždžda Vašingtona, Cara Dušana do Beka.

Šetajuće razgledanje grada

BEOGRADSKA VAROŠ I BEOGRADSKA TVRDAVA

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 35
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16, 17, 18. i 19. april od 11-13 sati

MARŠRUTA: Palata "Albanija", Trg republike, Knez Mihailova, Ulica kralja Petra (Narodna banka Srbije, kafana "??"), Saborna crkva, Patrijaršijski dvor, Konak kneginje Ljubice, Pariska ulica, Park Kalemegdan, Beogradska tvrđava (Gornji grad), Umetnički paviljon "Cvijeta Zuzorić".

STARI ZEMUN

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 35
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16, 17, 18. i 19. april od 18-20 sati

MARŠRUTA: Glavna ulica (Zgrada pošte, kuća Dimitrija Davidovića, Spirtina kuća/ Muzej Zemuna, hotel "Central"), Štosmajerova ulica (Franjevački samostan; zgrada Komande vazduhoplovstva), Gradski park (Kontumacke kapele: pravoslavna crkva Sv. arhangela Gavrila i katolička crkva Sv. Roka; spomen-stub podignut u čast francuskom pesniku Lamartinu; Zemunska gimnazija/ nekadašnja Velika realka; OŠ „Majka Jugovića“/nekadašnja Devojačka škola; OŠ „Svetozar Miletić“/nekadašnja Dečaka škola; Poljoprivredni fakultet; SKPC „Pink“), Nemanjina ulica

ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE VINČA

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 40
PROGRAM TRAJE: 240 minuta
TERMINI: 16. i 17. april 10.30-13.30

* Autobus polazi sa turističkog polazišta ispred Skupštine grada Beograda.

DVORSKI KOMPLEKS NA DEDINJU

MAKSIMALAN BROJ GOSTIJU: 50
PROGRAM TRAJE: 120 minuta
TERMINI: 16. april od 9 i od 11, 17. april od 12 i od 14 sati

PRIJAVE ZA PROGRAME TURISTIČKE ORGANIZACIJE BEOGRADA

Turističko-Informativni centar TOB
Adresa i radno vreme: Knez Mihailova 5, ponedjeljak-subota 9-21 sat, nedelja 10-15

Telefon: 011/2635-622 i 011/2635-343
Mejl: bginfo.knezmihailova@to-b.co.rs

Gradska uprava širom otvara vrata za sve probleme građana

ODGOVOR – Ako pitate Beograđane šta očekuju od gradske vlasti, skoro uglas će odgovoriti - da rešavaju probleme građana. Toga su svesni i oni koji donose odluke, pa su Siniša Mali, predsednik Privremenog organa grada, Zorana Mihajlović, ministarka energije, razvoja i zaštite životne sredine, i gradski sekretari, prethodnih meseci lično primali građane, koji su mogli da im iznesu svoje probleme, postave pitanja i daju sugestije.

Da je takva akcija bila preko potrebna govori i podatak da su u danima kada je bio organizovan prijem, sugrađani od ranih jutarnjih sati čekali ispred Skupštine grada da bi zatražili pomoć za svoju muku. Reporter “24 sata” je na prvi prijem stigao tačno na vreme - u 7.30 - a u dugačkom redu je već stajalo više od 100 ljudi. Skoro svi su imali papire u ruka-

ma i širok spektar problema, od bahatih vozača koji zauzimaju trotoare, preko nedostatka vodovodne i kanalizacione mreže do regulisanja stambenog pitanja. Bilo je i onih koji su imali predloge kako da Beograd bude lepši i funkcionalniji, a starija gospođa je došla sa inicijativom da se cena “Bus plus” dopune za studente i dake smanji na simbo-

ličnu cifru.

- Građanima znači da se njihovi problemi čuju, te da se i nađe način da se oni reše. Upravo zbog toga smo i tu - kazao je Siniša Mali na jednom od prijema.

Da se sastanci nisu završili samo obećanjima svedoči i to da je najveći broj tih problema rešen.

Da bi komunikacija sa liderima grada i raznim sekretarijatima bila bolja, na sajtu grada Beograda (www.beograd.rs) postoji opcija “Pitajte gradsku vlast”.

- Želimo da zajednički poboljšamo rad Gradske uprave, javnih komunalnih preduzeća i ostalih gradskih institucija koje su u nadležnosti Skupštine grada Beograda, a od značaja su za život i rad Beograđana. Na sajtu grada možete direktno da postavite pitanje ili da uputite predlog ili primedbu čelnim rukovodiocima grada - kažu u Skupštini grada.

GODINE VAŽNE ZA BEOGRAD

878. Prvi put se u dokumentima spominje slovensko ime grada

1284. Beograd prvi put ulazi u okvire srpske države, kada ga od Ugara dobija Dragutin Nemanjić

1806. Beograd je prvi put oslobođen od Turaka

1811. U Beogradu su se nalazila prva ministarstva

1831. Prva štamparija u Beogradu

1832. Osnovana je prva biblioteka u gradu i to u jednom malom džučanu blizu Saborne crkve

1834. Prvi put se igrao bilijar u kafani “Upitnik”

1840. Otvorena prva pošta

1844. Osnovan Narodni muzej

1842. Prvi muzikalni i krasnoperfni koncert” u Teatru na Čumruku

1853. Osnovano prvo Beogradsko pevačko društvo

1867. Izrađen prvi regulacioni plan Emilijana Josimovića.

1869. Prva predstava u Narodnom pozorištu „Posmrtna slava kneza Mihaila Obrenovića“

1890. Prvi kredit za plansko uređivanje Kalemegdana u iznosu od 10.000 tadašnjih dinara odobrio je predsednik Opštine Nikola Pašić

1892. Osveštan prvi beogradski tramvaj sa konjskom zapregom

1893. Proradila prva električna centrala u Beogradu i na Balkanu

1894. Beograd dobio prvi električni tramvaj

1923. Prva košarkaška utakmica odigrala se u Osnovnoj školi „Kralj Petar I“.

1934. Otvoren velelepni Most kralja Aleksandra, na mestu današnjeg Brankovog mosta.

1936. Sagrađen Dom narodne skupštine

1938. Otvoren Beogradski sajam

1939. Održan prvi Gran pri u Beogradu

1940. Završena izgradnja palate „Albanija“, tada prvi i jedini oblakoder u Beogradu

1951. Počinje izgradnja Novog Beograda

Oni su uvek na usluzi Beograđanima

Ni Beograd, kao ni bilo koji drugi velegrad, ne može bez policajaca, lekara, vozača javnog prevoza, vatrogasaca... i ostalih neprimetnih zupčanika u velikom gradskom mehanizmu. A među onima koji svakodnevno brinu o Beograđanima nekoliko ljudi se izdvojilo svojim junaštvom, požrtvovanjem i manirima.

INSPEKTORKA BILJANA PETROV „Golim rukama” uhvatila silovatelja

Lepa i nasmejana beogradska inspektorka Biljana Petrov više liči na model prestižnih modnih kuća nego na neustrašivu policajku koja se svakodnevno suočava sa kriminalcima.

Ipak, kada je trebalo zasukati rukave i na delu pokazati snagu, graciozna dama iz Trećeg odeljenja beogradske policije bila je prva koja je ozloglašenom silovatelju sa Mostarske petlje Dejanu Gojkoviću stavila lisice na ruke. Biljana je kasnije u izjavama za medije objasnila da je satima čekala silovatelja u zasedi, kako ga je primetila, pretrčala autoput, sustigla i bez straha privela. Gojković, inače vojni policajac, do tada je silovao osam žena, od toga dve maloletnice...

VATROGASCI BOJAN STANISAVLJEVIĆ I

ZORAN ĐORĐEVIĆ Izvukli devojčicu iz plamena (a spasli su joj i papagaje)

Sedmogodišnja devojčica Teodora K. u februaru prošle godine preživela je požar u stanu na Vračaru isključivo zahvaljujući hrabrim vatrogascima Bojanu Stanisavljeviću i Zoranu Đorđeviću iz Vatrogasne jedinice Zvezdara. Ovako su oni za “24 sata” opisali akciju spasavanja:

– Teodorinu majku zatekli smo ispred zgrade. Samo je ponavljala: “Spasite mi dete!”. Odmah smo kolega i ja uleteli u zgradu. Ugasili smo vatru i ušli u mrkli mrak stana. Pretraživali smo čoškove jer smo pretpostavljali da bi devojčica tu mogla da se skloni. Tražio sam je i u kupatilu, u kadi, iza vrata... Kad sam prolazio pored kreveta, odlučio sam da podignem jorgan i tada sam je spazio. Uhvatio sam je, a onda smo sve troje istrčali napolje – ispričao je Stanisavljević. Spasavanju tu nije bio kraj jer su vatrogasci u drugom izviđanju stana pronašli i dva papagaja i spasli ih.

SUDSKI IZVRŠITELJ MARKO VUKIČEVIĆ Preuzeo 300.000 dinara duga na sebe

Iako ne radi u državnim institucijama, već sa njima samo saraduje, sudski izvršitelj Marko Vukičević morao se naći u ovom pregledu. Nesvakidašnja humanost koju je Marko pokazao nije tipična ni za humanitarne organizacije – a kamoli za ozloglašene sudske izvršitelje. Naime, umesto da naplati dug od 300.000 dinara od porodica koje zbog loše finansijske situacije nisu plaćale račune za struju, komunalije i telefon, izvršitelj je preuzeo dug na sebe. Očajni, ljudi nisu verovali da im zaista neko pomaže. Zahvaljivali su se, blagosiljali ga, a mnogima su se ruke tresle dok su potpisivali ugovor. Marko je pomagao i ranije: kao student Pravnog fakulteta u Beogradu sa još nekoliko kolega i profesora osnovao je prvi studentski humanitarni fond „Osmeh na dar”.

VOZAČ MILORAD ZATEZALO Toliko je fin da ga pitaju – šta mu je?

“Dobar dan. Kako ste? Šta ima novo kod vas?” Ovo su rečenice koje sa osmehom i ljubaznošću svakog dana izgovara Milorad Zatezalo (45), vozač “Bambusa” na liniji 52 od Zelenog venca do Ceraka, čekajući na stotine putnika. Milorad se nikako ne uklapa u šablon namrgodenog i nevoznog vozača, pa se njegovi lepi maniri, ljubaznost i kulturno ponašanje, za one koji ga ne poznaju, tretiraju kao pravo svetsko čudo. Iako u njegovom životu nije bilo mnogo mesta za radost (pobegao je od rata iz rodne Hrvatske 1995. godine), on pozitivne vibracije širi svakodnevno.

– Kao i svi ljudi i ja imam probleme, ali ja ih ujutru skupim i okačim o retrovizor, pre nego što uđem u autobus. Pa sad, ako neki ispadne u toku vožnje, dobro je – šaljivo je rekao za “24 sata” Milorad.

UČITELJICA DUŠICA ARSENIJEVIĆ Nju deca obožavaju

Kada počne upis prvaka u OŠ “Mihailo Petrović Alas”, kod učiteljice Dušice Arsenijević se traži mesto više. Dušica, i posle 18 godina, i dalje najviše voli rad sa decom jer je ona “inspirišu, a umeju i da nasmeju”. Učiteljica je za “24 sata” priznala da je prvo želela da bude vaspitačica, ali se “u minut do 12” predomisli i postala najvoljenija učiteljica u Beogradu.

– Na prvom roditeljskom sastanku kažem: “Ovo je naša mala zajednica, mi smo kao porodica – deca, roditelji i ja”. Sve što treba da rešimo, to radimo između četiri zida u učionici – kaže Dušica, koja otkriva da nikada nije imala problematične učenike.

Pripremio: M. Jovičević

▲ Sahat-kula u završnoj fazi rekonstrukcija prilaza i satnog mehanizma

▲ Stepina kuća redak primer narodne arhitekture u Beogradu

▲ Rekonstrukcija Spiratine kuće počela je pre više od 10 godina

▼ Muzej grada u Resavskoj ulici prostiraće se na 3.600 kvadrata

Foto A. Stanković

Ove zgrade će dati Beogradu novi sjaj

Grad Beograd krenuo je punom parom u obnovu nekih od najznamenitijih zdanja, pa će tako prestonica uskoro zablistati u novom ruhu. Radovi su u punom jeku, a već narednog meseca vrata će otvoriti Sahat-kula na Beogradskoj tvrđavi, a pri kraju je i obnova rodne kuće Stepe Stepanovića.

RENOVIRANJE – Međutim, ovo nisu jedina zdanja koje će presvući svoje zidove jer će do kraja godine Beograđani ponovo moći da se dive i spolja i iznutra nekim zaboravljenim kulturnim dobrima poput Geozavoda, Pozorišta "Duško Radović" ili Spiratine kuće u Zemunu.

Sahat-kula prima goste već od aprila

Prva će posetiocima dobrodošlicu poželeti Sahat-kula na Beogradskoj tvrđavi, koja će već za desetak dana biti otvorena za posetioce. Trenutno su u završnoj fazi rekonstrukcija prilaza i satnog mehanizma, a posetioci će za samo 80 dinara moći da je razgledaju svakog dana od 10 do 18 sati. Popusti su rezervisani za grupe posete, dok će učenici, penzioneri i studenti plaćati upola manju cenu.

Ovo zdanje visoko oko 27 metara datira još iz 18. veka i stoji iznad Sahat-kapije po kojoj je i dobila ime. Njen ukupan izgled, sa naglašenim elementima baroka, neposredno svedoči o vremenu njenog nastanka, a Beograd ima tu čast da ima jednu ovakvu kulu na svojoj tvrđavi jer to inače nije običaj za Sahat-kule koje se inače nalaze po turskim čaršijama.

Redna kuća vojvode Stepe – u originalu

Pri kraju su i radovi na rodnoj kući Stepe Stepanovića u Kumodražu prema projektu Zavoda za zaštitu kulture iz 2013. godine. Ova kuća našeg vojvode podignuta

Foto Z. Mirda

▲ Radovi na fasadi i holu zgrade Geozavoda završavaju se u maju

Sređivanje 15 spomenika ratnicima

STOGODIŠNJICA U okviru obeležavanja 100 godina od oslobodilačkih ratova, tokom godine će biti izvedeni radovi na obnovi Spomenika Arčibaidu Rajsu u Topčideru, ali i na još 14 spomen-obeležja na teritoriji grada, među kojima su i Spomenik palim ratnicima 1912-1918. u Mladenovcu, Boračko groblje u Velikoj Moštanici, Spomenik izginulim ratnicima u Prvom svetskom ratu u Batajnici i drugi. Sredstva je obezbedio Sektor boračko-invalidske zaštite, Ministarstva rada i socijalne politike Republike Srbije.

zgrade u sklopu projekta „Beograd na vodi“, pa će tako fasada zgrade zablistati kao i enterijer centralne prostorije gde će biti izložen sam projekat.

Zgrada Geozavoda podignuta je 1907. godine prema projektu arhitekata Andre Stevanovića i Nikole Nestorovića, kao monumentalna ugaona palata za potrebe Beogradske zadruge. Predstavlja arhitekturu pariske škole, a očekuje se da radovi na restauraciji ulične fasade i najprezentativnijih prostora u unutrašnjosti budu gotovi već u maju. Tada će se krenuti s drugom fazom - radovima na dvorišnoj fasadi i sanaciji krova, koji bi po planu trebalo da budu završeni u septembru.

Spiratina kuća dobija stalnu postavku

Pre više od 10 godina počela je i rekonstrukcija čuvene Spiratine kuće u Zemunu i ona će se uskoro konačno privesti kraju. Ovaj značajni zemunski muzej iz 1855. godine, smešten u neogotičkoj vili, po završetku građevinskih radova će prema projektu Muzeja grada Beograda i opremanja enterijera dobiti i svoju stalnu postavku. Arhitektonskim odlikama i bogato opremljenim enterijerom Spiratina kuća izdvojava se od zemunskih kuća svog vremena i time potvrđuje posebni društveni položaj i visoki stepen kulture stanovanja imućnih građana.

M. Pejić III

DA LI STE ZNALI?

- Beogradom su najviše „gazdovali“ Iliri, čak 1.220 godina i to neprekidno. Srbi su u Beogradu do Drugog svetskog rata vladali 422 godine i osvajali su ga osam puta. Prvi put su ga osvojili početkom sedmog veka, oko 610. godine.
- Neobična zgrada na Bulevaru oslobođenja 8 pripadala je Prvoj srpskoj opservatoriji. Sagrađena je 1891. godine za potrebe meteoroloških i astronomskih osmatranja. Ona je zbog toga slobodno postavljena u prostoru, pa je lako uočljiva.

Foto Public

- Prvi prevoznici, privatni fijakeristi podsećali su na današnje taksiste. Grad im je odredio stanice na kojima su mogli da se iznajmljuju, kao i cenu, odnosno taksu koja se određivala po vremenu vožnje ili po relaciji. Taksa se plaćala i za prtljag, a cene noćne vožnje bile su duplo skuplje. U zimskom periodu noćna vožnja počinjala je u 19 sati.

Foto M. Perić

- Prva moderna garaža u Beogradu sagrađena je u Majke Jevrosime 30, davne 1929. godine i bila je prvi takav objekat na Balkanu. Po tehničkim mogućnostima beogradska moderna garaža nije zaostajala za sličnim objektima u zapadnoj Evropi. Ona je bila centar auto-sporta u Beogradu, a danas je u njoj smešten Muzej automobila.

- Tri podzemna koloseka povezivala su Studentski park i Knez Mihailovu. Do nekadašnje „Mitićeve robne kuće“ u Knez Mihailovoj roba je transportovana upravo ovom mini podzemnom železnicom, a u podzemlju Etnografskog muzeja (nekada zgrade Beogradske berze) nalazio se početak pruge, a i danas postoje njeni ostaci.

- U porodičnoj vili na Banjičkom vencu 12 koju je saziđao CK KNP 1940-1941. godine nalazila se tajna prostorija, koja nije bila ucrтана u plan a napravljena je tokom gradnje. To je bila ilegalna štamparija koju neprijatelji nikad nisu otkrili. U zgradi su sačuvani predmeti koji su se koristili u radu štamparije.

- Još 1536. godine Beograd je bio većinom naseljen hrišćanima – od 249 kuća 139 bilo je hrišćanskih.
- Beogradske ulice često su tokom istorije menjale imena, a Svetogorska ulica je od 1792. promenila ime čak 13 puta.

Foto Public

Rimski bunar za mesec dana obišlo više od 20.000 građana

Rimski bunar - turistička atrakcija na kojoj je Beogradu pozavideo čičak i čuveni Alfred Hičkok, 5. marta ponovo je otvoren za javnost. Ulaz u ovaj aj objekat na Beogradskoj tvrđavi je tokom marta ta bio besplatan, a u misteriozne hodnike, za koje su vezane brojne e legende, možete da zavirite svakog dana od 10 do 18 sati.

POSETA - Zbog toga što nije bio bezbedan, Rimski bunar je bio nedostupan turistima i građanima Beograda po preporuci Republičke građevinske inspekcije, ali je zahvaljujući angažovanju JP "Beogradska tvrđava", Zavoda za zaštitu spomenika kulture i Privremenog organa Beograda, posle sedam godina, sa njegovih vrata skinut katanac. Da je to bio pun pogodak svedoči i podatak da je tajanstvenim lavirintima od početka marta prošlo više od 20.000 ljudi.

Vršilac dužnosti direktora JP "Beogradska tvrđava" Nikola Kovačević objasnio je da je to preduzeće izvršilo nekoliko intervencija, a između ostalog je obnovljena kompletna elektroinstalacija, i urađeni svi bravarski radovi. Postavljena je nova rasveta, zamenjene su metalne rešetke koje pokrivaju otvor i popravljena vrata na vrhu oba spiralna stepeništa.

Inspiracija za dva filma

LAVIRINT Jedan muškarac je 1954. u Rimski bunar bacio svoju ljubavnicu, a telo je je isplivalo na površinu posle desetak dana. Jeziv događaj je bio inspiracija za scenarijo čuvenog filma Dušana Makavejeva "Ljubavni slučaja ili tragedija službenice PTPT". I Miroslav Lekić je svoj film "Lavirint" iz 2002. godine snimao na istom mestu. i.

Hičkok bunar nazvao pravom poslasticom

INSPIRACIJA Dok je bio u poset Beogradu, Rimski bunar je 1964. godine obišao i čuveni Alfred Hičkok. Kazao je tada da je amijent ovog objekta u blizini spomenika "Pobednik" za njega prava poslastica i da u njoj pronalazi inspiraciju. Ipak, u nikada nije snimio nijednu scenu za svoje filmove.

Obnova ovog istorijskog objekta na Tvrđavi koštala je oko 400.000 dinara.

Vršilac dužnosti direktora Zavoda za zaštitu spomenika kulture Nela Mićović pojašnjava da je Rimski bunar u stvari bio cisterna za vodu, gde se sakupljala voda sa površine.

Legenda kaže da je postojala veza bunara i reke, ali toga nije bilo. Dno Rimskog bunara nije kompletno istraženo. Najveća istraživanja učinjena su 1940. godine, ali bile ih još. Neka to ostane mala tajna - kazala je Mićovićeva.

Zbog verovanja da je nastao u vreme rimskog Beograda, dobio je naziv Rimski bunar. Ipak, istorijski podaci kažu da je izgrađen u periodu obimne barokne rekonstrukcije Beograda, u doba austrijske vlasti od 1717. do 1731. godine. Na planovima tvrđave tog vremena ovo zdanje označeno je kao "Veliki bunar".

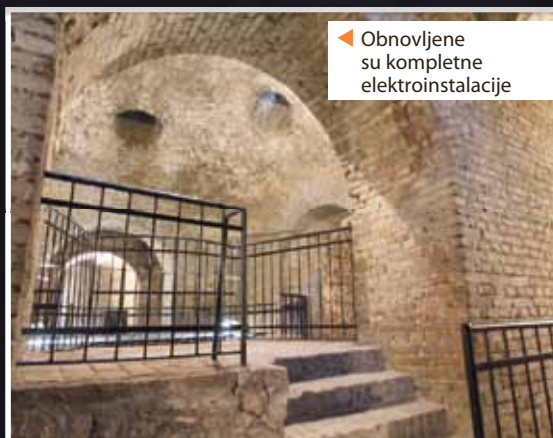
Predstavljao je jedno od najboljih ostvarenja vojne arhitekture, a sam bunar je duplo umanjena replika bunara Svetog Patrika iz Orvjeta u Italiji. Građevina je do danas sačuvana u svom izvornom obliku, a veruje se da je autor projekta Baltazar Neuman, najznačajniji arhitekta razvijenog baroka u Evropi.

R. Bulatović

Fotografije: M. Medias i J. Vučević

▶ Legenda kaže da je postojala veza bunara i reke, ali nije pronađena. Ipak, dno bunara nije kompletno istraženo

◀ Obnovljene su kompletne elektroinstalacije

▶ Bunar je posle sedam godina otvoren zahvaljujući angažovanju JP "Beogradska tvrđava", Zavoda za zaštitu spomenika kulture i Privremenog organa Beograda